

- ⊕ **Guia:** Les activitats de l'Orgull 2019
- ⊕ **Música:** Concert de Vivers a València
- ⊕ **Cultura popular:** Trobada de nanos i gegants a Vinaròs

EL RISC DE RUPTURA DE JUNTS PER CATALUNYA

Ciutadans: la crisi d'un partit fet a mida

El partit s'enfronta a un futur incert després dels resultats de les eleccions del 28-A i el 26-M

LA DADA D'EN JOE BREW Economia i independentisme: una falsa associació

La Unió Europea s'empantanega en les negociacions per a substituir Juncker

{ Avui, 29 de juny de 2019, **Jordi Cuixart** i **Jordi Sànchez** fa 621 dies que són a la presó, **Oriol Junqueras** i **Joaquim Forn** 604 i **Carme Forcadell**, **Dolors Bassa**, **Raül Romeva**, **Josep Rull** i **Jordi Turull** en fa 494 }

EL RETORN DE LLOBET GRÀCIA, CINEASTA

MERCÈ IBARZ

La modernitat de Llobet Gràcia en un fotograma del seu film de 1947. FILMOTECA DE CATALUNYA

Més i més reconeixements internacionals a 'Vida en sombras', l'únic film que va poder fer, el 1947, que la censura va mutilar i arraconar

Poques vegades recordo una impressió visual tan enlluernadora com la primera vegada que vaig veure *Vida en sombras*, el film maleït de Llobet Gràcia del 1947 que, mig segle després, veia en una còpia VHS, aquell món pre-digital.

Qui era aquell cineasta? Per què no el coneixíem? Preguntes que tenien una sola resposta: la censura, el franquisme. **Llorenç Llobet Gràcia** (Barcelona, 1911 – Sabadell, 1976) s'havia mort una mica després que el dictador. Provenia de la fèrtil tradició dels cineistes, dels cineastes *amateurs* d'abans de la guerra, un corrent europeu que a Catalunya havia donat aquesta paraula pròpia, cineista. Volien diferenciar així la seva vocació fílmica, experimentadora i inventora, de l'*amateurisme* que als seus ulls implicava potser passió per filmar però poc sentit de la càmera i del muntatge cinematogràfic. No eren industrials perquè no ho podien ser, però de cap manera eren simples aficionats *amateurs*, eren cineistes. La paraula es va estendre i la trobem també entre realitzadors espanyols.

Però, això: d'on sortia aquella meravella, *Vida en sombras*? En aquells anys sense internet anaves descobrint a poc a poc,

‘Vida en sombras’ és una síntesi del que el cine ha representat en la vida moderna, que per a Llobet Gràcia era la vida ras i curt. Nascut el 1911, fa néixer el protagonista en una barraca i, en la postguerra, reneix gràcies a Hitchcock

El film era, és, per ell mateix una síntesi del que el cine ha representat en la vida moderna

en articles d'investigadors relacionats amb les filmoteques, aquests museus vivents del cine, que el film havia estat l'única temptativa professional de Llobet Gràcia. Era evident pels actors, de fama: la parella, llavors matrimoni, formada per Fernando Fernán Gómez i Maria Dolores Pradera, encara no tan coneguda com a cantant. Però la censura havia decapitat molt el film i provocat així una crisi tan fonda en el director que el va apartar del cine.

El film era, és, per ell mateix una síntesi del que el cine ha representat en la vida moderna, que per a Llobet Gràcia era la vida ras i curt. Nascut el 1911, fa néixer el protagonista de *Vida en sombras* en una barraca, que és on el cine es va començar a veure. Tota la vida de Carlos Duran (impossible el nom de fonts en català, aleshores) gira entorn de la càmera: a catorze anys fa un film i és ja un cineista, esdevé operador de cine professional, coneix l'Ana i s'hi declara durant una projecció del *Romeu i Julieta* de George Cukor; engega la guerra i sense dubtar-ho agafa la càmera cineista i surt al carrer a rodar la resistència; quan torna a casa troba l'esposa morta de resultes d'un tiroteig; es fa reporter bèl·lic i, acabada la guerra, cau en depressió gairebé catatònica per no voler fer més cine. Passen els anys i la germana aconsegueix treure'l de casa per anar a veure el nou film de Hitchcock, *Rebeca*, que el retorna a la vida i al cine.

Així devia ser. La pel·li de Hitchcock era del 1940, a les pantalles de per aquí es va veure no aquell mateix any sinó una mica després, i Llobet Gràcia va tornar a la vida i al cine, com el seu protagonista. Va emprendre el cine professional que havia conegut abans de la guerra com a operador, i ho va fer amb un guió ultrapersonal, gairebé autobiogràfic. No es va deixar res que no volgués. Hi sentim Lluís Companys! Sense doblar, i quan feia només set mesos que havia estat afusellat a Montjuïc.

Fer el film va ser titànic. Un cop començat el rodatge, no va obtenir el crèdit oficial i Llobet Gràcia es va decidir a finançar-lo ell mateix. No va passar la censura, i es va arruïnar. La Junta Superior de Orientación Cinematográfica la va qualificar, l'agost del 1948, en la 3a categoria, la pitjor de totes de la censura. Va ordenar que s'hi fes un altre muntatge i introduir-hi un seguit de canvis, afegint-hi material d'arxiu i retallant un llarg pla-seqüència. I sobretot va ordenar fer fora el muntador original, **Ramon Biadiu**, pioner del cine sonor i un dels grans documentalistes de guerra de Laya Films, del govern republicà català.

Llobet Gràcia no va intervenir en aquests canvis, assetjat per greus problemes familiars i financers. Es van fer els canvis i, tot i així, la censura li va donar la qualificació de 2a B, que implicava un gran retard en l'estrena en sales de segona i tercera fila. No es va poder estrenar fins el 1953, pel maig a

No es va poder estrenar fins el 1953, pel maig a Barcelona i pel juny a Madrid, en sales de tercera categoria. La crítica de l'època no el va entendre. Va ser el desastre, la ruïna, la mort en vida per a Llobet

La bona notícia és que el film ha tornat. Restaurat a fons per la Filmoteca, tant en la qualitat de la imatge com en la durada original i tot allò que la censura hi va llevar

Barcelona i pel juny a Madrid, en sales dolentes. La crítica de l'època no el va entendre. Va ser el desastre, la ruïna, la mort en vida per a Llobet.

La bona notícia és que el film ha tornat. Restaurat a fons per la Filmoteca, tant en la qualitat de la imatge com en la durada original i tot allò que la censura hi va llevar, *Vida en sombras* ha renaixut. En un DVD de la Filmo i el segell Intermedio que inclou l'obra completa de LG: els vint-i-dos curts que va fer com a cineista i les dues versions restaurades del seu únic llargmetratge. La primera versió restaurada és del 1983, quan encara no s'havien trobat els fragments mutilats per la censura. La va restaurar Ferran Alberich, que li ha dedicat un documental. El 2008 *Vida en sombras* es va projectar fora de concurs al Festival de Venècia, causant admiració.

Ara ha fet sensació al festival de Bolonya Il Cinema Ritrovato, que ha premiat el DVD de la Filmoteca de Catalunya (amb Intermedio). Els directors de la Cinemateca de Bolonya, Paolo Mereghetti i Gian Luca Farinelli, van elaborar la llista de trenta finalistes d'obres publicades del febrer del 2018 al febrer del 2019, entre les quals hi havia noves edicions de *The Magnificent Ambersons* d'Orson Welles i una antologia d'Ingmar Bergman a càrrec de Criterion Collection, l'obra integral de Jean Vigo, publicada per Gaumont, *The Deer Hunter* de Michael Cimino, de Studiocanal, o *Novecento* de Bernardo Bertolucci, presentada per Wild Side Video. El jurat va decidir aquest dijous que el premi era per a *Vida en sombras*, *ex-aequo* amb *Diamants a la nit*, del txec Jan Nemec. La vida a l'ombra de Llobet Gràcia ho és cada volta menys, és més i més lluminosa: i això és una felicitat enorme. 📺

EL RISC DE RUPTURA DE JUNTS PER CATALUNYA

PERE MARTÍ

Carles Puigdemont i Artur Mas. ACN

Puigdemont i Mas discrepen sobre la investidura de Sánchez tot i que els vots de JxCat no són necessaris * El Consell retalla un 38% les pèrdues en l'exercici del 2018 *** Més per Mallorca convoca una assemblea per rebaixar la tensió interna**

TEMA DEL DIA

Irrellevants. Pedro Sánchez no necessita els vots de Junts per Catalunya per a ser investit president del govern espanyol. En té prou amb el suport de Podem i l'abstenció d'ERC per a sortir escollit en segona volta. Els set diputats de Junts per Catalunya no poden facilitar la investidura ni impedir-la. Són irrellevants aritmèticament parlant. Malgrat aquesta evidència, la posició que ha d'adoptar Junts per Catalunya al debat d'investidura, que encara no ha estat convocat, ha dividit novament la formació que encapçala Carles Puigdemont entre els partidaris del no i els qui s'obririen a una abstenció. Tot això, sense que el futur president del govern hagi fet cap gest envers Catalunya, ni hagi ofert res

als independentistes a canvi de la seva abstenció. Una actitud prepotent que manté també amb Podem, a qui pressiona perquè li doni un sí de franc.

L'independentisme altruista va néixer amb la moció de censura contra Mariano Rajoy. Hi havia un cansament arran de la repressió exercida pel PP que va justificar que les ganes de perdre'l de vista passessin per damunt de qualsevol altre objectiu polític. Però d'això ja fa més d'un any, i les coses amb el govern del PSOE no han anat gaire més bé, si més no, pel que fa als interessos dels partits independentistes. Els seus dirigents continuen en presó provisional, a l'espera d'una sentència d'un tribunal injust, mentre es continua blocant l'acció del

Sánchez juga amb la por de l'extrema dreta i que l'alternativa Casado-Rivera seria pitjor per tenir una investidura de franc

La irrellevància aritmètica dels set diputats de Junts per Catalunya ha comportat un cert vertigen a les files postconvergentes

govern de la Generalitat, sigui recurrent a la creació de les delegacions a l'exterior o tombant la llei contra la crisi climàtica. Sánchez juga amb la por de l'extrema dreta i que l'alternativa Casado-Rivera seria pitjor per tenir una investidura de franc, tot negant a Podem una coalició de govern i esperant que l'independència es doblegui als seus encants com a mal menor.

La irrellevància aritmètica dels set diputats de Junts per Catalunya ha comportat un cert vertigen a les files postconvergentes. El vell lema roquista 'Ara decidirem' s'ha evaporat i l'actual de 'No pintem res' costa d'assumir. Sobretot, en aquells dirigents que provenen de la difunta CDC, ara enquadrats al PDECat, acostumats a buscar peix en un cove pels passadissos del congrés espanyol. El grup parlamentari de Madrid, encapçalat per Laura Borràs i Míriam Nogueras, té clar que no es donen les circumstàncies polítiques per a una abstenció i que el vot ha de ser negatiu. Aquesta posició és compartida pels presidents Carles Puigdemont, Quim Torra i la majoria

de la direcció de Junts per Catalunya, començant pel president del grup parlamentari, Albert Batet, i la cap del grup municipal a Barcelona, Elsa Artadi. Però això ha tocat amb la petició dels presos diputats Josep Rull, Jordi Turull i Jordi Sánchez d'estudiar una abstenció per a no caure en la irrellevància i tancar la porta a un hipotètic diàleg amb el govern espanyol. La posició dels presos ha donat oxigen a Artur Mas, que també defensa l'abstenció juntament amb consellers com Damià Calvet i Miquel Buch i altres dirigents del PDECat, encapçalats per David Bonvehí. En canvi, altres consellers, com Jordi Puigneró, són partidaris del no.

El problema de fons no és la investidura de Sánchez sinó quina estratègia ha de seguir la refundació de Junts per Catalunya. Fa dos anys que l'espai postconvergent té pendent aquest debat i tot indica que no hi ha consens. Tot i que Puigdemont i Mas van coincidir que el futur demanava de convertir Junts per Catalunya en un partit, a la reunió de quatre hores que van fer a Waterloo van discrepar sobre què havia de fer la nova formació política respecte al procés independentista. Mas és partidari de frenar, eixamplar la base i tornar-hi quan hi hagi circumstàncies polítiques més favorables, com defensa ERC, mentre que Puigdemont considera que Junts per Catalunya ha d'encapçalar l'independentisme que vol mantenir el torcebraç amb l'estat per forçar una negociació política amb el govern espanyol per a fer efectiu el mandat del Primer d'Octubre.

Mentre no es resolgui aquest debat, les divisions al si de Junts per Catalunya continuaran aflorant i el seu espai polític s'anirà desgastant electoralment. Les dues úniques victòries electorals que ha tingut Junts per Catalunya són el 21-D del 2017 i les europees del 26-M, quan Carles Puigdemont ha estat el cap de llista. La resta d'eleccions li han anat malament. Una dada clau per a saber què espera l'electorat de Junts per Catalunya i que Mas haurà de tenir en compte si vol

que la refundació no acabi en ruptura. Hi ha un sector del PDECat, encapçalat per Marta Pascal, disposat a escindir-se si Mas no aconsegueix de limitar l'autoritat de Puigdemont. Un sector numèricament poc rellevant, però amb altaveus mediàtics potents que estan disposats a avalar-los.

MÉS QÜESTIONS

El Consell retalla un 38% les pèrdues en l'exercici del 2018. El ple del Consell ha aprovat els comptes generals, segons els quals la Generalitat ha tancat l'exercici del 2018 amb un resultat econòmic-patrimonial negatiu de 840 milions, el millor des del 2008. Això implica una reducció del 38% respecte a les pèrdues registrades en l'exercici del 2017, que es va tancar amb un resultat negatiu de 1.368 milions. El Consell ha destacat que aquests comptes mostraven una reducció d'un 87,3% del resultat econòmic-patrimonial negatiu aquests últims nou anys. Així, s'ha passat d'un resultat de -6.648 milions el 2011 a -840 milions el 2019, una reducció de 5.808 milions. Segons el conseller d'Hisenda i Model Econòmic, Vicent Soler, el resultat és condicionat pels 100 milions en provisions dotades per a afrontar l'execució de sentències judicials derivades de decisions de l'anterior Consell i devolucions d'ajuts d'Igualtat. Soler ha remarcat que el govern valencià és una pinya pel que fa a la reclamació de la reforma del finançament just per al País Valencià i ha avançat que serà la primera reivindicació i la més contundent que faran al nou govern espanyol. En la compareixença posterior al ple del Consell, ha admès que l'actual situació a Madrid era estranya, amb l'executiu en funcions, però una vegada n'hi hagi un de nou, que espera que estigui encapçalat per Pedro Sánchez, li ho exigiran immediatament.

La jutgessa dóna per liquidada la causa de la visita del papa en contra del criteri d'Anticorrupció. La jutgessa que investiga les presumptes irregularitats en la visita del papa a València ha refusat d'ampliar divuit mesos la instrucció, tal

Les protestes de Stonewall van ser un punt d'inflexió en la lluita pels drets LGTB. CENTRE LGTB NY

com havia demanat la Fiscalia Anticorrupció, perquè ho considera improcedent. Només practicarà algunes diligències pendents, com ara la declaració com a testimoni de la presidenta del PP, Isabel Bonig, que era consellera d'Infraestructures i presidenta de Vaersa quan l'empresa pública va perdonar un deute de mig milió d'euros a la Fundació V Trobada Mundial de les Famílies. També han de comparèixer davant la justícia l'ex-secretària autonòmica de Medi Ambient, María Ángeles Ureña, l'ex-president de la Diputació de València, Fernando Giner, i l'ex-regidor de l'Ajuntament de València, Miquel Domínguez. I en qualitat d'investigat, compareixerà el vice-president de Vaersa, Felipe Espinosa Bolaños. Per les irregularitats en la visita del papa ja han passat pel jutjat vuit investigats. Entre ells, l'ex-president de la Generalitat Francisco Camps, el bisbe auxiliar de València, Esteban Escudero, i l'ex-president de les Corts, Juan Cotino. El jutjat investiga si les adjudicacions de la fundació es van fer sense respectar les normes generals de contractació, sense concurs ni concurrència públics.

Més per Mallorca convoca una assemblea per reduir la tensió interna. Més

per Mallorca ha convocat dilluns una assemblea en què espera arribar a un acord de consens, després de la decisió presa per la direcció per la qual ni Fina Santiago ni Vicenç Vidal no seran consellers en el nou Govern ni Miquel Ensenyat senador autonòmic. Antoni Noguera, membre de la comissió executiva de Més, ha explicat que treballarien de manera positiva per arribar a un acord i transmetre un missatge de tranquil·litat a la militància. L'ex-batlle de Palma ha recordat que s'havia de mirar per l'interès general del partit, que es corresponia amb l'interès general de les Illes, i ha dit que tothom tindria un paper protagonista a Més, en referència als consellers exclosos del futur executiu.

Andorra i Catalunya reforçaran la cooperació. El conseller d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència de la Generalitat de Catalunya, Alfred Bosch, i la ministra d'Afers Exteriors d'Andorra, Maria Ubach s'han reunit per tractar diverses qüestions sobre les relacions entre ambdós territoris en el marc de l'acord de col·laboració entre el govern del Principat d'Andorra i el govern de Catalunya, signat el gener del 2009. Ubach i Bosch, que han celebrat

les tradicionals bones relacions existents entre tots dos territoris, han comentat els acords administratius en els àmbits de la salut, l'educació i l'ensenyament superior, el medi i el patrimoni natural, l'esport i el desenvolupament econòmic, i totes les qüestions sobre les relacions transfrontereres. La ministra i el conseller de la Generalitat també han parlat dels àmbits de col·laboració existents en la promoció i la projecció exteriors de la llengua i la cultura catalanes que comparteixen Andorra i Catalunya.

LA XIFRA

40 milions d'euros en ajuts al sector del cítric ha aprovat el govern espanyol, després de les protestes que hi ha hagut del sector, especialment el valencià.

TAL DIA COM AVUI

El 28 de juny de 1969, fartes de contínues batudes, vexacions i detencions arbitràries per part de la policia, les persones que eren al bar Stonewall van començar una revolta contra els agents que acabà amb disturbis al barri de Greenwich Village de Nova York. Des d'aleshores, el 28 de juny es commemora el Dia Internacional de l'Orgull LGTBI.

XAVIER BUNDÓ

‘Estic molt cansat de les trinxeres’

Entrevista a l'editor i presentador del programa de cap de setmana 'Via lliure', de RAC1

ADIVA KOENIGSBERG

JOSEP REXACH FUMANYA

Xavi Bundó (Sabadell, 1984) dirigeix des de fa cinc anys el 'Via lliure' de RAC1, que s'ha consolidat com el programa de ràdio del cap de setmana. Les dades de l'Estudi General de Mitjans (EGM) sempre satisfan tothom, però l'onada publicada dimecres deixa en molt bon lloc el 'Via lliure', el segon programa més escoltat del país.

Visitem Bundó a la planta quinze de l'edifici del Grup Godó, al bell mig de la Diagonal. A cada pas que fa, algun company de la redacció s'aixeca per felicitar-lo. No en fa gaire cabal i treu ferro als resultats. Això sí, reconeix que el dia abans que es publiquin els resultats encara li costa dormir, que és com rebre les notes de final de curs. Ens reserva un

petit estudi on poder parlar de manera distesa sobre el programa, el model de RAC1 i de periodisme; el d'aquí i el d'allà.

—**Quan comenceu a fer ràdio?**

—Jo començo amb 18 anys a Matadepera Ràdio. Recordo que era a punt de començar la carrera de Comunicació Audiovisual a la UAB. Volia entrar a

Vaig haver de triar entre fer petites col·laboracions a Catalunya Ràdio o fer informatius a RAC1

Jo els admiro molt, els qui fan els matinals entre setmana

Ràdio Sabadell, però una professora em va dir que seria difícil, sense tenir coneixements previs, i em va presentar el director de Matadepera Ràdio, l'Albert Beorlegui. I em va canviar la vida. Va ser entrar a un estudi i... Va ser meravellós. Divuit anys acabats de fer i moltes ganes de fer coses. Vam començar fent un programa d'esports que es deia 'Al primer toc', sense saber que a RAC1 en feien un que es deia 'Primer toc'. Era l'any 2002 i RAC1 feia dos anys que havia començat. Jo no sabia que existia. Crec que no ho he explicat mai al Raül Llimós. I amb el bagatge fent de tot a Matadepera Ràdio, vaig entrar a Ràdio Sabadell, on vaig fer esports i informatius.

—I passeu per Catalunya Ràdio.

—Sí, vaig fer la beca allà i em va fitxar l'Àlex Gorina per fer 'La finestra indiscreta' un estiu. Allà vaig conèixer en Pere Mas, que també venia de Matadepera Ràdio; vaig entrar al seu equip de 'El matí de Catalunya Ràdio' per a fer un estiu, i llavors ja em va fitxar RAC1. Vaig haver de triar entre fer petites col·laboracions a Catalunya Ràdio o fer informatius a RAC1. I em vaig decantar per aquesta última opció.

—La vostra veu la recordo de la secció del Diàling a 'El món a RAC1', i després ja va passar a fer el 'Via Lliure' els caps de setmana. Us va sorprendre el salt?

—Jo devia tenir 29 anys, fa cinc anys. Em pensava que eren bojos, quan m'ho van proposar. Primer de tot, perquè fins aleshores a RAC1, quan marxava un editor, es fitxava a fora. A mi em va semblar estrany substituir la Marta Cailà i que no volguessin anar a buscar algú a fora. Va ser una decisió personal de l'Eduard Pujol, que en aquest sentit és un home que em va canviar la vida. I l'agraïment també a Jordi Basté, que no va posar cap impediment perquè marxés del seu equip. I tot plegat va ser molt curiós, perquè ja m'havien encarregat de fer el 'Versió' d'estiu. Comences sabent que treballaràs a l'estiu i a la meitat, et diuen que també faràs temporada regular. I no hi ha procés de transformació, ho has de

fer mentre fas una altra cosa; en aquell cas, un programa diari que jo sempre dic que és el programa més difícil de fer.

—Per què?

—El 'Versió RAC1' té una estructura tan particular del Clapés... I intentar replicar-lo és missió impossible. De fet, recordo molt l'impacte emocional d'arribar a RAC1 i veure com funcionava el seu programa. Explicar-ho seria com revelar una recepta secreta. És un paio molt intens en antena i gairebé surt suat quan acaba les tres hores d'antena. S'ho deixa tot.

—El vostre nom ha sonat per ser el substitut de Jordi Basté.

—On ha sonat?

—En el món periodístic.

—[Riures] És que el món periodístic xerra molta...

—Us ho pregunto d'una altra manera. Us agradaria substituir Jordi Basté?

—És una pregunta complicada. Si em pregunto si, professionalment, el millor lloc d'una ràdio és el programa matinal, el més ambiciós, doncs sí. Per tant, és probable que tothom pensi que algun dia li agradaria fer el matinal. Però ho veig tan llunyà, i s'haurien d'alinear tants astres, que ni hi penso. I la segona qüestió és que en l'àmbit personal aquesta feina té un impacte molt gran. Jo els admiro molt, els qui fan els matinals entre setmana, perquè no em puc imaginar això que jo només faig dos dies, amb molta més pressió, que és la del dia a dia, i havent de gestionar la part personal amb la professional. Et porta al límit mental i físic. Els admiro tant i ho veig tan lluny, que em sembla un insult plantejar-me que ho puc fer.

—No sabia que haviu treballat amb Jordi Basté. Com el definiríeu, com a periodista?

—Passió pura. Està enamorat de la ràdio, i no se li pot demanar gaires coses més a una persona que es dedica a aquest mitjà. És un mitjà que l'apassiona, que

La gent de ràdio que mai no hem treballat a la televisió estem acostumats que ens deixin tranquils

ADIVA KOENIGSBERG

li encanta, que l'excita, que en alguns moments el posa trist... Està contínuament connectat i això passa a molt poca gent de l'ofici, que l'estimi tant. Ell fa un programa de ràdio trenta hores a la setmana i quan va cap a casa la continua escoltant, en tot moment, i pots rebre un missatge seu el cap de setmana felicitant-te per alguna cosa que has fet. Conec poca gent que s'estimi tant la ràdio. Això, quan ho vius des de dins, et canvia la vida perquè si el número u, que és davant el micròfon, ho viu d'aquesta manera... És molt animal.

—Segons l'EGM, des de dimecres sou el segon programa més escoltat de Catalunya, només superat, precisament, per 'El món a RAC1'.

—Tinc alguns dubtes sobre això, perquè tradicionalment la ràdio entre setmana i de cap de setmana no es barrejaven, entre més coses, perquè els comptes no sortien. Però ara ens hem trobat en la conjuntura que el 'Via Lliure' ha pujat d'una manera increïble i trobo lògic

que es compari. Però a mi no m'acaba d'agradar. Em sembla injust comparar cap de setmana i entre setmana. Però sí que és cert que si durant cinc EGM seguits hem superat el mig milió d'oients, vol dir que estem estables en aquestes xifres. Ostres, impacta moltíssim. Gairebé és millor no voler saber que hi ha tanta gent.

—Us agrada que arribi el dia que es publica l'EGM?

—No, gens.

—Teniu por de baixar?

—No sé si la paraula és por, però fa molt respecte. La gent de ràdio que mai no hem treballat a la televisió estem acostumats que ens deixin tranquils, en aquest aspecte. I hi ha tres dies a l'any que arriben les notes. Però no havíem quedat que no ens les ensenyaven? I a mi el dia abans encara em costa dormir.

—Us costa dormir abans dels EGM?

—Sí, dormo força malament la nit abans.

El meu temor pot ser per moltes coses: que hagi anat molt malament, que hagi anat bé però no hagi estat prou, que no estiguem en línia amb allò que fa la casa... Perquè si la casa puja molt i tu no, pots pensar que fas malament alguna cosa. El món dels mitjans és molt cruel amb les xifres d'audiència, i com que al final ens guiem per això, hi ha una certa tensió dins els periodistes, especialment els qui som al capdavant d'un projecte, quan arriba aquest moment.

—RAC1 fa deu anys que és l'emissora capdavantera. Què té el seu model que no té Catalunya Ràdio?

—RAC1 es va fundar per ser una alternativa amb tres eixos molts clars: esports, informació i entreteniment. És indubtable que hem aconseguit, mitjançant un llenguatge i un clima, una proximitat amb els oients que potser no s'havia aconseguit fins ara. Se senten tan participants d'allò que fem i deixem de fer... El 'tots som u', aquest eslògan que fa temps que repetim, és exactament això,

que l'oient se sent part explícita d'allò que passa en aquella ràdio, i que els qui hi treballem sabem que podem jugar en posicions diferents. La cosa més difícil en una ràdio és construir un discurs que sigui una armadura, una estructura, i que quan posis la ràdio, la reconguis. I això a RAC1 s'ha aconseguit i de moment es manté.

—Teniu els mateixos recursos que Catalunya Ràdio, que 'El suplement', per exemple, per a fer el programa?

—És evident que no. Ni jo ni cap programa de RAC1. Tant en capacitat econòmica com en treballadors i en capacitat tècnica, som a anys llum. Només cal veure la quantitat de gent que treballa en un lloc i en un altre. Mirem de suplir això amb imaginació. Però no ploro per tenir molts menys recursos. M'encantaria tenir-ne més, però també és cert que si un mitjà de comunicació permet això que fem nosaltres, és la ràdio. A la ràdio, si un tècnic arriba, engega un micròfon i fa sonar la persona en antena, pot fer un programa de cinc hores meravellós, si és vàlida. Una sola persona. Això no ho pots fer a la televisió ni en un diari. Per mi, aquesta és la màgia de la ràdio.

—Ser la ràdio pública a vegades també obliga a tractar qüestions que no són tan llamineres. La privada no té un mandat parlamentari i això també deu incidir en les xifres d'audiència, oi?

—És una bona pregunta. De la ràdio pública, se n'esperen algunes coses que potser no s'esperen de la ràdio privada. I hi ha una mena de pressió que segurament no hi és, sobre la privada. Però RAC1 també pot arribar a l'últim poble i a tots els temes. Potser no serem els primers, és evident des del punt de vista de capacitat humana, però triarem allò que creguem més adient a cada moment.

—Heu rebut mai cap pressió política?

—Pressió... Cadascú l'entén diferent. Un comentari d'algú que trobes en un passadís és pressió? No ho sé. Jo sóc conscient que determinades veus, que determinats tertulians i que determi-

ADIVA KOENIGSBERG

nades entrevistes no agradaran a uns o a uns altres. Si això és pressió, doncs sí. A partir d'aquí, per sort, aquests cinc anys he tingut una llibertat molt gran. No em puc imaginar que sigui més o menys en qualsevol altre lloc. Us diré una cosa que em molesta, i que passa a RAC1, TV3, Catalunya Ràdio i a qualsevol altre mitjà català. Des de fa dos o tres anys, hi ha una vigilància enorme sobre els mitjans catalans, tots, i seria bo que també es fes a qualsevol mitjà d'Espanya. La fiscalització. Alerta, que no dic que sigui dolent, i potser ha estat bo per al periodisme d'aquest país, tocs d'atenció que ens han fet reflexionar sobre coses que potser no fèiem bé. Però quan mires el nivell de pluralitat que pots trobar en una tertúlia de RAC1 o Catalunya Ràdio, és incomparable amb el dels mitjans espanyols. M'agradaria que algú pensés què passaria si hi hagués aquest mateix nivell de fiscalització que hem rebut els mitjans catalans arran del procés

El món dels mitjans és molt cruel amb les xifres d'audiència

sobre la Televisió de Madrid, la ràdio de Castella-la Manxa o un diari de Galícia. I segurament ens trobaríem sorpreses. Bé, no, segur que ens les trobaríem.

—I per tenir certs convidats o tertulians? Heu hagut de complir quotes de partit?

—Mai. Precisament per aquesta fiscalització, ens hem obligat a afinar una mica més. A vegades costa trobar l'equilibri, i algun cap de setmana no trobes el perfil adequat per aconseguir l'equilibri perfecte, però a mi no m'ha trucat mai cap partit per dir que posés un tertulià. Mai de la vida. Tampoc no ho acceptaria.

—Quina és l'entrevista més difícil que heu fet?

—Jo crec que hi ha entrevistats molt durs. Més que passar-ho malament, saps que no pots equivocar-te en res amb determinades persones. Si jo faig un pas en fals amb Artur Mas en una entrevista, sé que ho aprofitarà. Si faig un pas en fals en una entrevista com la que vam fer a Álvarez de Toledo o Inés Arrimadas, s'hi agafaran. Els polítics han trobat en els mitjans de comunicació una

cosa que no sé com hem de canviar, però que ho hem d'aconseguir. Vénen per no donar cap titular. A vegades, en el cas dels mitjans públics, per criticar-los. Unes altres, per no dir res o únicament dirigir-se a la seva parròquia. I la sort és quan se t'obren, però això passa molt poc. I és el que voldríem tots els periodistes. Tots ens hem de plantejar de què serveixen algunes entrevistes que fem.

—Què us molesta més del periodisme actual?

—No sé si sóc la persona per a donar lliçons, però estic molt cansat de les trinxeres. Que algú et pugui assenyalar perquè creu que sap què penses; que els polítics vagin a llocs de confort o de rèplica. Estic cansat d'això i no fem cap favor a la professió. I això és un efecte col·lateral del procés. S'han enrocat posicions i els periodistes hem notat molt la pressió de la gent, d'allò que se suposava que havíem de fer. Tots els periodistes, o una bona part, en algun moment o altre del procés han hagut de creure una cosa o una altra; era tan impossible que les dues versions de la història casessin, que al final semblava que un havia de

comprar un discurs. I tots hem caigut en errors, com no preguntar prou, no anar prou al fons de les qüestions...

—En aquest sentit, Lúcia Heredia comentava en una entrevista fa pocs dies que no s'havia collat prou als polítics.

—Segurament. Alguns polítics catalans, quan els preguntaves com farien allò que deien que farien, contestaven: 'La pregunta no és aquesta, la pregunta és com ens ho impediran.' Això no val, i no ens hauria de valdre com a resposta. El focus no és un altre que no és a la conversa. I la política catalana, en aquest sentit, es va convertir en un dogma de fe durant uns mesos. I la política espanyola també. I d'aquella mena de riu embrollat, era molt difícil treure'n res. Segurament els periodistes catalans no vam fer prou bé la nostra feina. Però a posteriori, crec que s'ha analitzat molt bé què va passar aquells dies, d'ençà que es va convocar el referèndum i fins que es va aplicar el 155. S'han escrit llibres molt bons i s'ha analitzat molt bé. A mi em falta saber què va passar a l'altra banda aquells mateixos dies. Algú, en l'àmbit espanyol, pensa arribar al fons d'allò que va passar al govern espanyol d'ençà que ha començat el procés? Algú pensa fer-ho? Li ho permetran? Aquesta és la pregunta que ens hem de fer.

—L'última pregunta. L'any que ve continuareu al 'Via Lliure'?

—Sí, i tant, i amb la mateixa il·lusió que el primer dia. És un projecte que ja té cinc anys. Sempre dic que probablement no podré fer mai més un programa com aquest que faig ara, amb aquest nivell de llibertat, que permeti la creació. Podem fer coses molt boges. Des de fer un karaoke en directe a parlar de l'eutanàsia amb profunditat. Tenim una paleta de colors que segurament no es permet entre setmana. La contrapartida és personal. El cost per a qualsevol persona que treballi en cap de setmana és gran, i el noto. Després de cinc anys, tinc un fill que en té tres. Hi ha aquella balança en què has de saber si val la pena continuar. I de moment em val la pena. ■

ADIVA KOENIGSBERG

La UE s'empantanega en les negociacions per a substituir Juncker

Europa El Consell Europeu es reuneix demà per mirar de desencallar les negociacions per a configurar la nova Comissió

El president en funcions de la Comissió Europea, Jean Claude Juncker. EFE

REDACCIÓ

Un mes després de les eleccions europees, ningú no és capaç de resoldre la gran incògnita: qui substituirà Jean-Claude Juncker al capdavant de la Comissió. Teòricament, el dirigent del PP europeu, l'alemany Manfred Weber, és el més ben posicionat. És el candidat del partit que ha guanyat els co-

mics i, segons la fórmula de l'*spitzenkandidat*, el Consell Europeu l'hauria de proposar perquè el Parlament Europeu el sotmeti a votació.

Però la teoria i la realitat avancen per vies diferents. Weber necessita el suport dels dos terços del Consell per a ser proposat a la investidura. És a dir, necessita que, com a mínim, dinou dels vint-i-vuit primers ministres o presidents de la Unió Europea li donin el vist-i-plau.

Weber necessita el suport dels dos terços del Consell per a ser proposat a la investidura

El PP europeu només té vuit representants al Consell, un dels quals és Viktor Orbán. Per tant, li calen els vots dels socialistes i els liberals, i això, ara mateix, és impossible.

Els socialistes volen que Frans Timmermans, fins ara vice-president de la Comissió, en sigui el nou president. I els liberals? Volen Margrethe Vestager, fins ara comissària de Competència. A més, Emmanuel Macron, el principal representant del

Manfred Weber i Donald Tusk. EFE

grup, ja ha deixat palès que no pensa lliurar la presidència a un home de la màxima confiança d'Angela Merkel. Però els problemes de Weber van més enllà del Consell.

El candidat del PP europeu no té ni tan sols el suport complet de la seva família política. Molts eurodiputats li retreuen que, tot i la seva llarga trajectòria política, no tingui experiència en cap càrrec executiu. A més, critiquen que tingui un anglès defectuós i no parli francès. D'altra banda, també acusen Weber, fins ara cap del grup parlamentari popular, d'haver estat molt tou amb els desafiaments constants de Viktor Orbán a la Unió Europea.

Weber pot fer un pas al costat?

La presidència és el gran somni de Manfred Weber i costa de pensar que faci un pas al costat voluntàriament per desbloquejar les negociacions

per a configurar una nova Comissió. 'Tots els votants sabien qui seria president si el PP europeu guanyava les eleccions, Manfred Weber', va escriure aquesta setmana al diari Die Welt. Tanmateix, si el Consell Europeu de demà torna a fracassar i no nomena un candidat, Weber serà història.

El president del Consell, Donald Tusk, ha dit que continuava consultant les parts per mirar de desencallar la situació, però no es mostra especialment optimista. 'Ens anem acostant a una solució, però encara som molt lluny d'assolir res concret', ha puiat. Els socialistes continuen insistint que el seu candidat és Frans Timmermans i els liberals, tres quarts del mateix amb Margrethe Vestager.

Però sobre la taula hi ha més cartes. En les negociacions, a banda de la presidència de la Comissió, el Consell també ha de decidir

La presidència és el gran somni de Manfred Weber i costa de pensar que faci un pas al costat voluntàriament

qui substituirà la socialista Federica Mogherini com a alt representant de la Unió Europea pels Afers Estrangers i Política de Seguretat. A més a més, qualsevol decisió i acord condicionarà l'elecció del president del Parlament Europeu, que es farà el 3 de juliol, i del mateix president del Consell. El mandat de Tusk expira el 30 de novembre d'enguany.

El final del candidat principal?

A les eleccions europees del 2014, per primera vegada, va

fixar-se el procés dels *Spitzenkandidaten*, els candidats principals. Abans de les eleccions, les famílies polítiques del Parlament Europeu, formades per partits nacionals agrupats en diversos grups, trien un candidat a presidir la Comissió Europea. La idea és que els electors tinguin clar quin candidat voten per a presidir la Comissió. Aleshores, el Consell Europeu és vinculat pel resultat de les eleccions i, per tant, la lògica indica que tria el candidat que proposa el partit guanyador.

Tanmateix, el sistema ha trontollat tot just començar. El mapa polític de la Unió Europea actual és molt més fragmentat que mai. El PP europeu i els socialistes ja no tenen prou força per a pactar i imposar els seus candidats. A més, els vets creuats impossibiliten que Weber, Timmermans i Vestager tinguin prou suports. Quina és la solució? No fer cas del sistema

Candidates for the Presidency of the European Commission

Els 'Spitzenkandidaten'. ACN

de candidats principals i obrir el ventall de presidenciables.

La posició de força, de tota manera, la conserva el PP amb 218 eurodiputats, el 29% de l'eurocambra. I així ho ha confirmat un dels principals dirigents liberals, el primer ministre dels Països Baixos, Mark Rutte, a la cimera del G-20. Públicament, Weber és l'únic candidat, però portes endins ressonen diversos noms. Michel Barnier és un dels més ben posicionats. Ha estat dues vegades comissari, a més de ministre amb Jacques Chirac i Nicolas Sarkozy. Actualment, dirigeix les negociacions del Brexit. A banda de l'experiència, és un polític que genera consens més enllà de la família popular. Ara bé, costa de creure que un francès sigui president si Macron veta Weber.

Una altra opció és recuperar Alexander Stubb, que

L'única cosa clara és que demà a Brussel·les caldran moltes hores de despatxos, i encara més cafè i paciència

va perdre les primàries amb Weber per a ser candidat. A diferència de l'alemany, té experiència executiva com a primer ministre de Finlàndia. Ideològicament, se situa entre els moderats de la família popular. La seva duresa amb Hongria i Polònia li pot dificultar d'aconseguir els vots de l'est al Consell Europeu. A més a més, tampoc no té el suport del seu país, on el govern és en mans socialdemòcrates.

Un altre nom que ha sonat amb força és el de Kolarová Grabar-Kitarović, actual presidenta de Croàcia. La dirigent de l'HDZ seria la primera presidenta de la història de la Comissió. A més, el seu nomenament serviria per a donar més pes dins la Unió als socis més joves. Grabar-Kitarović parla cinc llengües i ha estat una de les figures clau perquè Croàcia entri a la Unió Europea. Ara bé, el fet que representi un país fora de l'euro i Schengen li resta punts. El seu perfil ideològic, molt conservador, difícilment li permetria d'aconseguir suports més enllà del PP europeu.

Però Grabar-Kitarović també té un problema intern. Un altre dels possibles candidats podria ser Andrej Plenković, actual primer ministre de Croàcia. El cap de govern croat és més moderat i està més ben connectat, és ell qui

representa Zagreb a les cimeres europees.

Fins i tot, Donald Tusk ha sortit a les travesses, per estrany que sembli. A favor seu juguen l'experiència a més alt nivell com a president del Consell Europeu i, sobretot, el fet que fos capaç d'aconseguir el suport de socialistes i liberals per a ser reelegit en el càrrec el 2017. Ara bé, en conferència de premsa, ell mateix s'ha descartat com a contendent en la lluita per la presidència.

Ara per ara, doncs, l'única cosa clara és que demà a Brussel·les caldran moltes hores de despatxos, i encara més cafè i paciència, si es vol aconseguir cap resultat. De moment, Juncker sembla molt feliç: 'Veig amb plaer, sorpresa, satisfacció i fins i tot alegria, que sembla que no és gens fàcil substituir-me.'

Ciutadans: la crisi d'un partit fet a mida

L'Aravot El partit s'enfronta a un futur incert després dels resultats de les eleccions

SEDA HAKOBYAN I ALEXANDRE SOLANO

El cicle electoral a l'estat espanyol ha deixat Ciutadans en una posició incòmoda. La formació no ha aconseguit cap dels seus objectius, perquè que s'ha vist superada pel PP, i tampoc encapçalà cap autonomia ni ciutat important, malgrat haver crescut en vots i representació. El partit, sota les ordres d'Albert Rivera d'ençà del 2006, ha vist com els pactes post-electorals causaven una crisi a la qual no s'havia hagut d'enfrontar mai. Els acords amb Vox i el suport de Manuel Valls a Ada Colau han tensat l'organització i creixen les veus que reclamen que es doni suport al PSOE.

Un partit on no hi ha lloc per a les crítiques

Aquesta setmana, l'eurodiputat Javier Nart ha dimitit de l'executiva, i també han abandonat la formació Toni Roldán, portaveu d'economia, i Juan Vázquez, dirigent de Ciutadans a Astúries. El motiu, un suposat gir a la dreta del partit, diuen, que l'allunya del centre.

En total, vint-i-quatre membres de l'executiva van votar a favor de mantenir l'actual política de pactes, tres es van abstenir i quatre van votar-hi en contra: el mateix Nart, l'ex-diputat Fernando Maura, el dirigent de Castella i Lleó, Francisco Igea, i Luis Garicano, responsable d'economia i cap de llista a les europees.

L'oposició ha estat petita dins de l'executiva, però cal remarcar que Ciutadans és

un partit que només ha tingut un president d'ençà de la seva fundació i que, malgrat els canvis de criteri, ha tingut molt poca contestació interna.

Per una banda, la direcció ha anat eliminat qualsevol dissidència que pogués haver-hi, i en alguns casos **han expulsat** militants per haver criticat càrrecs i per **haver demanat primàries**. Per una altra, ha tingut la col·laboració dels mitjans, que han ofegat qualsevol crisi, i una estructura organitzativa dirigida al control del partit.

La formació ha estat dissenyada per impedir la contestació interna. El comitè executiu, l'òrgan de govern entre assemblees, és format exclusivament pels membres de la llista guanyadora. Per tant, no hi ha oposició a la direcció. A la vegada, el president del partit pot fer els canvis que consideri necessaris a l'organització interna del comitè executiu, cessar-ne els membres i proposar-ne uns altres. De la mateixa manera, té capacitat per a nomenar tots els membres del comitè permanent, òrgan de gestió i coordinació de les activitats ordinàries del partit.

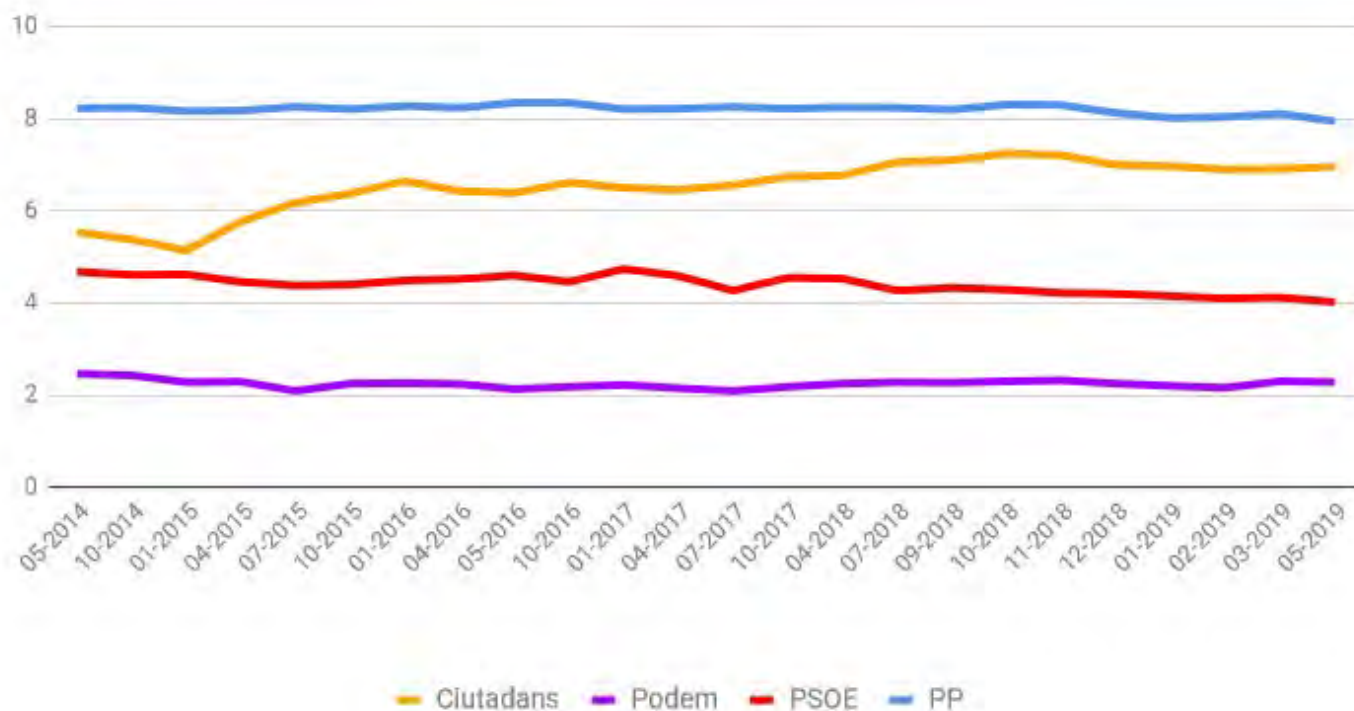
Per tant, els càrrecs els ocupen únicament els més afins a la presidència i, tenint en compte que els corrents interns estan prohibits, s'impedeix la formació d'alternatives.

Un partit escorat a la dreta

El principal argument dels dirigents crítics, encapçalats per Garicano, és que l'estratègia de prioritzar els pactes amb PP i Vox pot fer que el partit vagi perdent l'espai del

El dirigent de Ciutadans Albert Rivera. ACN

Evolució en la ubicació dels partits segons les dades del CIS. vw

centre. Tanmateix, aquests mateixos dirigents van aprovar aquest gir fa només uns mesos, i amb la unanimitat de la direcció.

En certa manera, els mateixos mitjans que han promocionat el partit, i que van minimitzar fets com els del gener del 2017, quan gairebé un terç dels compromissaris de l'assemblea **es va oposar** a abandonar el 'socialisme democràtic' i definir-se com a 'liberal-progressista', ara han maximitzat la dimissió de dos membres de l'executiva (d'un total de trenta-cinc).

És veritat que els electors espanyols han ubicat el partit cada vegada més a la dreta, però això ha estat una tendència d'ençà que va aparèixer a l'escena espanyola i els votants van poder comprovar com era realment. En cap cas ha virat ni s'ha accentuat el gir aquests darrers mesos.

Ciutadans va néixer el 2006 amb una ideologia poc definida, més enllà del rebuig al catalanisme i als consensos establerts

Ciutadans va néixer el 2006 amb una ideologia poc definida, més enllà del rebuig al catalanisme i als consensos establerts, principalment el de la immersió lingüística i la política de normalització. Els primers anys, ja va combinar un discurs ambigu amb polítiques de dretes. Per tant, el posicionament escorat a la dreta no és cap novetat. La formació encapçalada per Rivera va anar col·ligada a les eleccions europees del 2009

amb Libertas, un grup d'extrema dreta i escèptic fundat per l'irlandès Declan Ganley i amb el Partit Social Demòcrata, en què militaven els trànsfuges Eduardo Tamayo i José Luis Balbás.

El partit també ha mostrat una posició molt poc progressista envers el franquisme, ja abans de fer el salt a l'estat espanyol. Els diputats de Ciutadans van abandonar el Parlament de Catalunya el 2013 per evitar de condemnar el franquisme. Posteriorment, el partit ha impedit la tramitació de la reforma de la llei de la memòria històrica, **s'ha oposat** a l'exhumació de Franco i **ha evitat** de condemnar el franquisme més vegades.

També ha mostrat la inclinació a la dreta en altres casos, per exemple, quan va votar en contra d'apujar els impostos als bancs, quan es va abstenir en la derogació de la

lleí mordassa o quan va blocar el debat al congrés espanyol per a eliminar l'impost al sòl.

Del 'Podem de dretes' a la irrellevància

L'augment de Ciutadans no es podria entendre sense el suport mediàtic dels grans mitjans de comunicació, els **vincles** amb les empreses de l'Íbex 35 i les mostres de simpaties d'ex-dirigents d'altres formacions, com José Bono, Alfonso Guerra, José María Aznar i Felipe González. El salt a l'estat espanyol va ser fa cinc anys, una proposta que es va exemplificar amb l'afirmació del president del Banc Sabadell, Josep Olliu, el juny de 2014, quan va dir: 'Necessitem un Podem de dretes.'

La maniobra **va permetre** que Ciutadans fos una alternativa per als desil·lusionats amb el bipartidisme, amb una imatge de regeneració i contra

Ciutadans, malgrat que semblava haver-se consolidat, és on és gràcies al suport econòmic i a la presència favorable en mitjans de comunicació

la corrupció. A la vegada, impediria que gran part d'aquests votants descontents anessin a parar a Podem, que també havia tingut un suport mediàtic important al començament, però que es va tornar perillós quan va tenir capacitat de guanyar les eleccions espanyoles. Ciutadans, com a 'Podem de dretes', va ser un dic de contenció.

Tanmateix, d'ençà de la moció de censura contra Mariano Rajoy el 2018, el PSOE ha recuperat part del suport que havia tingut en eleccions anteriors. Els socialistes, malgrat la victòria de Pedro Sánchez contra l'aparell, han fet una política molt poc ambiciosa: tot i les promeses quan eren a l'oposició, no han tocat la reforma laboral des de fa més d'un any, no han proposat de canviar l'article 135 de la constitució espanyola (que situa el retorn del deute per sobre de qualsevol altra despesa), no han derogat la llei mordassa, no han obert la reforma del finançament ni de la constitució espanyola i tampoc no han fet cap concessió amb Catalunya.

Els mateixos que van promoure Ciutadans ara tenen interès que el govern del PSOE sigui estable i evitar dependre de Podem i els independentistes. La pressió contra Albert Rivera, que veta qualsevol acord amb els so-

cialistes, ha amplificat la crisi i ha mediatitzat la figura de Toni Roldán, a més, han fet costat a Manuel Valls en la investidura d'Ada Colau. Una crisi que pot créixer, en una formació que ara és irrellevant per a l'establishment, i que fins i tot podria portar a una escissió o a la dimissió de la direcció actual.

L'enfonsament a Catalunya

Paral·lelament, Ciutadans ha començat a notar el desgast a Catalunya. La voluntat de ser decisius a l'estat espanyol ha comportat l'enduriment del seu discurs, cosa que dificulta que mantinguin els resultats a Catalunya.

Els votants de la formació els uneix l'oposició a la independència, però, a diferència de l'estat espanyol, un 41% dels votants a Catalunya considera que 'els catalans tenen dret de decidir el seu futur com a país votant en un referèndum', segons el CEO, i un 23% creu que l'autonomia actual és insuficient.

El nou posicionament de Ciutadans els fa menys centrals: la nova estratègia ha portat imatges com les d'Albert Rivera i Inés Arrimadas arrancant llaços a Alella i anant a poblacions marcades per la repressió judicial, en un gest clarament provocador, com ara Torroella de Montgrí (poble de Dolors Bassa),

Amer (poble de Carles Puigdemont), Altsasu i Waterloo. Això explica que, amb menys possibilitats de ser clau en la política catalana, els seus principals dirigents, com Inés Arrimadas, Fernando de Páramo i José María Espejo-Saavedra, hagin fet el salt a Madrid.

A les eleccions municipals només van poder presentar 204 llistes (22% dels municipis) i no van aconseguir cap batllia. Una de les raons va ser el discurs del partit, però també que els militants s'havien situat en un segon terme en l'ordre d'importància dins el partit i això va fer que tinguessin poca implantació territorial. Del gener del 2017 al de maig del mateix any, Ciutadans va passar de 3.577 militants a Catalunya a 2.350 (-34%).

Ciutadans, malgrat que semblava haver-se consolidat, és on és gràcies al suport econòmic i a la presència favorable en mitjans de comunicació, una qüestió que realment no depèn dels dirigents ni del partit. Això fa que el futur pugui ser incert i que les conseqüències de no pactar encara siguin desconegudes, perquè tot allò que ha rebut durant aquests anys pot desaparèixer d'un dia per l'altre, quan ja no siguin necessaris. I aquest dia pot arribar en qualsevol moment. 📺

Economia i independentisme: una falsa associació

La dada L'analista de dades Joe Brew explica per què és una fal·làcia vincular l'independentisme i l'economia

JOE BREW

Hi ha una teoria molt popular segons la qual el suport a la independència de Catalunya va en funció de l'economia. Segons aquesta teoria, el naixement del procés va coincidir amb la crisi financera del 2007 i els catalans que volen aconseguir la independència estan tan sols frustrats financerament, en gran manera.

Aquesta teoria es va popularitzar arran d'un article publicat a la revista Bloomberg a mitjan 2017 que afirmava que el suport a la independència havia minvat perquè la taxa d'atur també havia caigut. L'article contenia el gràfic de sota, que mostrava l'associació entre l'índex d'atur i l'independentisme.

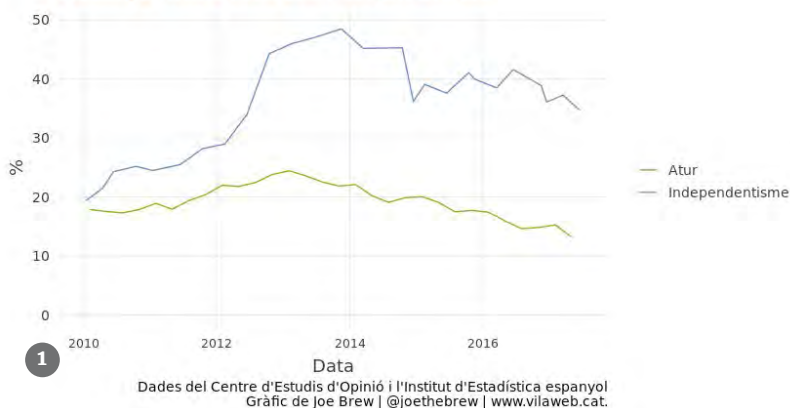
El gràfic va ser un èxit i alguns sectors mediàtics el van compartir molt a les xarxes socials. La raó de l'èxit va ser, probablement, que oferia una explicació simple i directa al fet que tants catalans volguessin marxar d'Espanya. El gràfic i l'article que l'acompanyava oferien una justificació neta, simple i no política, d'un problema polític. Però la seva popularitat no anava lligada a la simplicitat i prou, sinó també al seu pronòstic implícit: com que la causa de l'independentisme era suposadament econòmica, era justificat no enfrontar-se al problema políticament.

Problemes de la teoria

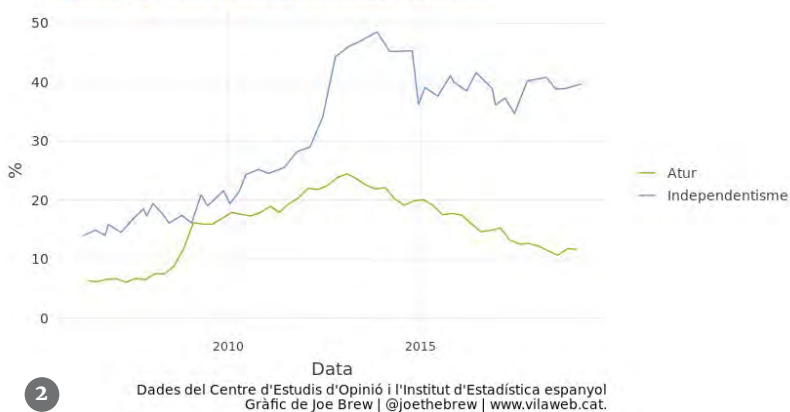
La teoria que l'independentisme català és el resultat d'una economia pobra és agradable. Però també és errònia.

Catalunya: Relació entre atur i independentisme

Catalunya: Relació entre atur i independentisme

Problema 1: El gràfic fa servir un doble eix Y enganyós

Els dobles eixos Y són menyspreats de manera gairebé universal pels especialistes en tractament de dades. La raó és simple: posar dues sèries al mateix espai de traçat (superposició) amb dos eixos Y dona al grafista molt marge per a modificar o manipular la correlació. Lisa Charlotte Rost va escriure fa poc al blog de Datawrapper que la visualització de dades 'hauria d'evitar els gràfics d'eix doble' perquè donen al grafista massa 'llibertat per a manipular els eixos a voluntat, cosa que pot portar a una primera impressió visual de les dades molt allunyada d'allò que realment diuen les dades'.

El fet que els líders de la comunitat de visualització de

dades siguin crítics amb els eixos dobles no és una qüestió d'opinió. Hi ha estudis acadèmics que han mostrat que la comprensió objectiva de la informació de gràfics és més alta quan s'eviten els eixos dobles. Així doncs, els eixos dobles s'haurien d'evitar perquè faciliten la manipulació. De fet, aquests eixos són el component fonamental de tots els gràfics de la web Spurious Correlations, un exemple de sèries temporals absurdes i no correlacionades que apareixen juntes per fer veure que sí que hi ha una forta relació entre si.

Això és exactament el que va fer el gràfic de Bloomberg: suggerir, mitjançant un doble eix Y erroni, que hi havia una correlació entre la desocupació i l'independentisme. Superposar les dades al mateix

espai fa la impressió visual d'una correlació que és molt menys estreta a la vida real que no pas al gràfic.

'Arreglem' el gràfic de Bloomberg posant les dues línies en la mateixa escala de Y (gràfic número 1).

Un petit ajustament i la correlació no sembla tan forta, oi?

Problema 2: La correlació no es manté en el curs del temps

Han passat gairebé dos anys de l'article de Bloomberg, prou temps per a veure si la teoria es manté en el curs del temps. I no, no es manté. L'economia ha continuat millorant des que Bloomberg va publicar l'article, i tanmateix, el suport a la independència no ha disminuït pas.

El gràfic número 2 és una reproducció del de Bloom-

berg, però amb dades d'independentisme i desocupació actualitzades.

L'índex d'atur a Catalunya ha anat baixant des del 2015 fins al començament del 2019, del 20% fins a l'11%, aproximadament. Durant aquest mateix temps, el suport a la independència s'ha mantingut estable.

Problema 3: Fer servir una variable errònia per a calibrar el suport a la independència

El BOP demana regularment sobre la independència amb dues preguntes. La primera ofereix quatre respostes: si l'enquestat creu que Catalunya hauria de ser una regió, una autonomia, un estat federat a l'estat espanyol o un estat independent. L'altra pregunta dona dues opcions: si vol que Catalunya sigui independent o no.

Alguns catalans responen a les dues preguntes de manera aparentment contradictòria. Per una banda, hi ha qui respon que vol que Catalunya sigui un estat federat a Espanya, però a la segona pregunta respon que vol que Catalunya sigui independent. Aquestes respostes que sembla que no tinguin sentit, en tenen molt si tenim en compte que la realitat modera les preferències. Molts catalans, davant la pregunta de quatre respostes, preferirien que Catalunya continués formant part d'Espanya totalment diferent, en forma d'estat federal, més que no pas un estat independent. Ara bé, en veient que la probabilitat que això passi és molt baixa, diuen que volen una Catalunya independent a la segona pregunta.

La pregunta amb dues respostes és més útil sociològicament perquè reflecteix de manera més precisa els resultats d'un referèndum. Tanmateix, el gràfic de Bloomberg va fer servir la pregunta de quatre respostes, menys fiable. 'Arreglem' el gràfic de Bloomberg una altra vegada, ara fent servir la pregunta de dues respostes (disponible des del desembre del 2014). (Gràfic número 3).

Al gràfic, són clares dues coses: la desocupació ha baixat constantment i l'independentisme s'ha mantingut estable.

Problema 4: Què passa amb la resta de l'estat espanyol?

La teoria que la taxa d'atur estimula el moviment independentista no té en compte dues veritats simples i inconvenients: que l'atur és més elevat a la resta de l'estat espanyol i que els moviments independentistes en altres territoris de l'estat no han tingut un creixement significatiu. El gràfic número 4 mostra l'atur dels darrers disset anys tant al Principat com al conjunt de l'estat espanyol.

Problema 5: La 'fal·làcia ecològica'

Fins i tot, si la relació entre la desocupació i l'independentisme fos més coherent conceptualment i temporal, continuaria essent erroni d'atribuir-li un factor causal. Perquè la teoria tingués sentit, els catalans desocupats haurien de ser més independentistes que no pas els catalans amb feina. I una anàlisi de dades mostra la contrària: els catalans a l'atur són més

contraris a la independència (gràfic número 5).

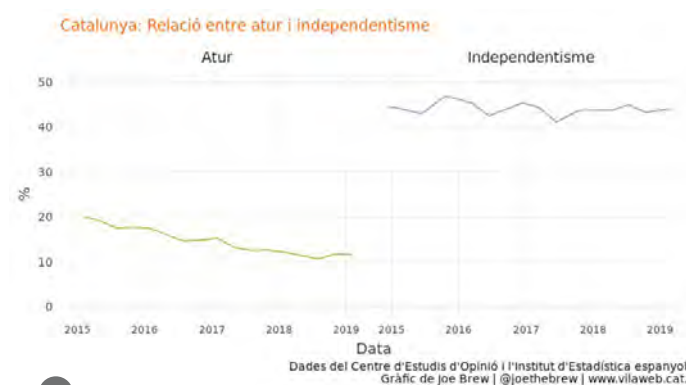
Una anàlisi que aspiri a descobrir una associació causal fent servir només les dades de grup i no pas individuals porta a la 'fal·làcia ecològica', en termes científics. És a dir, perquè un augment de la taxa d'atur fos un factor causal en l'increment de l'independentisme en l'àmbit social, també caldria que l'atur anés associat a l'independentisme a escala individual. Però les dades mostren una associació oposada.

Conclusió

Les dades són clares: una economia dèbil no és el factor causal de l'increment del suport a la independència entre els catalans aquesta darrera dècada. Però l'explicació econòmica encara és molt popular, tot i que les dades mostren la contrària. No és clar per què, però sospito que és per aquests tres factors:

1. La teoria dona una explicació simple i intel·lectualment satisfactòria a un fenomen social que no és simple.
2. La teoria implica que el 'problema' polític català és de naturalesa econòmica i no pas política i que, per tant, no necessita una solució política.
3. La teoria encaixa bé en l'estereotip dels catalans independentistes vistos com a egoistes i poc solidaris.

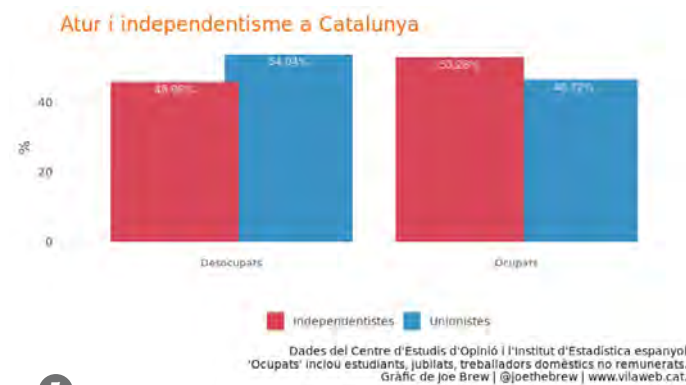
Si no és l'economia, quin és la causa real del recent creixement de l'independentisme? Segurament, les causes són múltiples. I una anàlisi ràpida de les tendències en el curs del temps mostra que el creixement ràpid del suport a l'independentisme coincideix més aviat amb els canvis polítics, com ara la

3

4

5

retallada de l'estatut del 2010, que no pas amb els econòmics. En unes altres paraules, el 'problema' és polític, no pas econòmic.

El creixement de l'independentisme després de la decisió del Tribunal Constitucional espanyol el 2010 i el fet que el suport sigui constant des d'aleshores em suggereix que la qüestió catalana és,

principalment, de naturalesa política. Els problemes polítics requereixen solucions polítiques. Al capdavant, la diagnosi correcta és un requisit previ per a un pronòstic adequat. El tractament continuat de la crisi catalana com una qüestió no pas política sinó com un problema econòmic, criminal o social, només retarda una solució política. ■

7 DIES

{ La selecció de la setmana { 24-28 de juny

Dimecres 26.

Crisi climàtica: totes les traves que frenen el combat urgent a Catalunya

ALBERT SALAMÉ

Dimarts 25.

Mònica Roca: 'Intentarem que tot l'empresariat pagui els impostos a l'Agència Tributària Catalana'

ALBERT SALAMÉ

Dijous 27.

Cinquanta anys de Stonewall, la nit que el col·lectiu LGTB va dir prou

LGTB CENTRE NY

Els incidents a l'estret d'Ormuz han fet créixer l'alarma mundial. UT

Ormuz, el tic-tac de la guerra pel petroli

Llevant Preguntes i respostes sobre la tensió creixent al golf Pèrsic, que pot afectar greument l'economia global

VICENT PARTAL

Els incidents a l'estret d'Ormuz, l'estreta boca de mar que dona accés al golf Pèrsic, o al golf Aràbo-Pèrsic, han fet créixer l'alarma mundial. Uns atacs pocs clars contra diversos petroliers i un atac per part de l'Iran contra un dron dels Estats Units han elevat la tensió al màxim. Les amenaces dels Estats Units contra l'Iran i la guerra interposada que mantenen l'Iran i l'Aràbia Saudita en diverses àrees del Llevant continuen alarmant la comunitat internacional, que tem una escalada de la tensió més gran encara. Sobretot, per les conseqüències econòmiques globals que tindria.

Les amenaces dels Estats Units contra l'Iran i la guerra interposada que mantenen l'Iran i l'Aràbia Saudita en diverses àrees del Llevant continuen alarmant la comunitat internacional

Què és l'estret d'Ormuz?

L'estret d'Ormuz és una llengua d'aigua que connecta l'oceà Índic amb el golf Pèrsic. Té uns cinquanta quilòmetres d'amplada en el seu punt més estret, però a causa de la profunditat, els vaixells només poden circular per dos corredors, un d'entrada i un d'eixida, que no fan més de quatre quilòmetres d'amplada. La proximitat a terra i el fet que les maniobres siguin molt delicades i s'hagen de fer amb molta cura fan que el pas per aquest estret siga un dels més perillosos i difícils del planeta. La tensió entre els països i la presència de pirates al golf de Somàlia dificulta encara més la situació.

Per què és important l'estret d'Ormuz?

És la benzinera del món. Per l'estret, hi circulen cada dia en petroliers vint milions de barrils de petroli, cosa que equival a una tercera part de tot el petroli que circula en vaixells. També hi passa una tercera part del gas, sobretot provinent de Catar. Dins el golf Pèrsic, hi ha els jaciments de petroli i gas més importants del món i el pas per Ormuz era fins fa poc l'única manera de transportar-lo. Ara hi ha dos grans oleoductes que intenten disminuir l'impacte de l'estret, un que travessa tot l'Aràbia Saudita i ix al mar Roig i un altre que travessa els Emirats

Àrabs Units per anar al golf d'Oman. Però aquests oleoductes no poden transportar la quantitat de petroli que transporten els vaixells. Hom considera que la gran part del petroli produït per l'Aràbia Saudita i l'Irac i gairebé tot el que produeixen l'Iran, els Emirats Àrabs, Kuwait, Catar i Bahrain circula per aquesta via marítima.

Es pot interrompre el trànsit dels petrolers o tancar el Golf? Què passaria?

Si l'estret d'Ormuz deixa de ser practicable, l'economia mundial es podria col·lapsar ràpidament per la manca de cru. La major part d'estats tenen reserves estratègiques,

però no poden durar gaires mesos. Interrompre el pas no seria gaire difícil, només caldria impedir el trànsit pels dos petits marges per on han de circular obligatòriament els vaixells. Ara bé, això significaria la guerra. La Cinquena Flota Naval dels Estats Units té com a missió principal mantenir obert aquest estret.

L'Iran podria tancar l'estret?

L'Iran està sotmès a dures sancions dels Estats Units que compliquen molt la seua economia. La temptació de tornar el colp tancant l'estret és lògica, però significaria que l'Iran no podria exportar petroli i, per tant, perdria

també la seua principal font d'ingressos. En aquest sentit, no ho sembla pas, una opció lògica.

La circulació per l'estret s'ha interromput mai?

Completament, no. Durant la guerra entre l'Iran i l'Irac, molts petroliers es van veure afectats per les operacions militars i els atacs, però mai no es va arribar a prohibir del tot la navegació. El 2011, quan els Estats Units va imposar les sancions contra l'Iran per a castigar l'intent d'adquirir material nuclear, el govern iranià va amenaçar amb el tancament de l'estret, però no hi ha insistit més des d'aleshores. Ara alguns observadors consideren que darrere els atacs no identificats contra petroliers podria haver-hi els iranians, amb la voluntat de dificultar el pas sense assumir-ne les conseqüències.

Els incidents a l'estret d'Ormuz han fet créixer l'alarma mundial. EFE

Quants petroliers han estat atacats aquestes darreres setmanes?

Entre maig i juny, hi ha hagut sis atacs importants contra petroliers, de diverses companyies i amb diverses banderes. Un d'ells, de l'Aràbia Saudita, portava més de dos milions de barrils; dos, un de l'Aràbia Saudita i un de les Illes Marshall, portaven prop d'un milió de barrils cadascú; i tres més, de Noruega, els Emirats Àrabs Units i el Panamà, quantitats menors.

Una guerra entre els Estats Units i l'Iran pot esclatar en qualsevol moment per causes diverses

La tensió ja afecta l'economia?

Sens dubte. El preu del transport de petroli ha pujat. A part de l'augment del preu del transport en si, hi ha l'anomenat 'premium pel risc de guerra'. Per aquesta assegurança, cada vaixell pagava 30.000 dòlars a primer d'enguany, i ara paguen 185.000 dòlars de mitjana. Aquestes despeses addicionals i la caiguda dels estocs de reserva han fet que el preu del petroli haja pujat un 11% aquestes darreres setmanes en alguns mercats.

Pot esclatar una guerra si continuen els atacs?

Una guerra entre els Estats Units i l'Iran pot esclatar en qualsevol moment per causes diverses, a la vista de l'agressivitat de Donald Trump i del tancament del règim iranià a qualsevol possible pacte. El secretari d'estat nord-americà, Mike Pompeo, va dir, poc després dels primers atacs, que els Estats Units garantirien el trànsit dels vaixells però sense aclarir com.

Les protestes de Stonewall van ser un punt d'inflexió en la lluita pels drets LGTB. CENTRE LGTB NOVA YORK

Cinquanta anys de Stonewall, la nit que el col·lectiu LGTB va dir prou

LGBTB Les protestes de gais, lesbianes i transsexuals van ser un punt d'inflexió en la lluita pels drets LGTB, que van començar a fer-se visibles i a no tolerar les discriminacions

ARNAU LLEONART FERNÀNDEZ

Demà, 28 de juny de 2019, farà cinquanta anys dels aldarulls de Stonewall, la protesta contra la policia que va encendre la metxa del moviment LGTB. Aquella nit, gais, lesbianes, bisexuals i transsexuals no van fugir de les tradicionals batudes contra els locals gais, sinó que es van enfrontar a la policia, que va perdre el control de la situació. Els aldarulls van continuar els dies següents i van ser el catalitzador perquè

la comunitat LGTB s'organitzés per a reivindicar els seus drets. Amb motiu del primer aniversari d'aquells fets es va celebrar la primera marxa d'orgull gai de la història, una manifestació que amb els anys s'ha estès a gran part del món.

Stonewall Inn era un bar gai de Greenwich Village, un districte de Nova York, a l'oest de Manhattan. Com més locals gais de l'època, era propietat de la màfia, que periòdicament pagava suborns a la policia, uns suborns que suplien la manca de llicència per a vendre alcohol.

Stonewall Inn era un bar gai de Greenwich Village, un districte de Nova York, a l'oest de Manhattan

Alhora, aquesta irregularitat servia de carta blanca per a servir begudes adulterades i rebaixades amb aigua. El públic que hi anava era variat, però s'hi destacaven hispans i negres de classe baixa, alguns dels quals sense-sostre i prostituts, *drag queens*, *kings* i transsexuals.

El 1969 la persecució policíaca contra els homosexuals als Estats Units no era tan aferrissada com en anys anteriors, però el sexe consentit entre homes adults encara era il·legal a tots els estats, llevat d'Illinois; la 'perversió' era una causa justificada per

Les protestes de Stonewall van ser un punt d'inflexió en la lluita pels drets LGTB. CENTRE LGTB NOVA YORK

a acomiadar un funcionari; l'Associació Americana de Psiquiatria considerava l'homosexualitat una malaltia mental sociòpata; i era habitual que quan es feien aquestes batudes contra locals gais l'endemà els diaris públics sin els noms i la informació personal dels detinguts. La pressió contra la comunitat gai era tan corrent que Stonewall tenia un mecanisme per a avisar els assistents sobre la visita de la policia. Quan es detectava la presència d'un agent, de paisà o no, s'encenien els llums de la sala i la gent en fugia.

Segons la crònica publicada després dels aldarulls pel periodista i activista gai Dick Leitsch a la New York Mattachine Newsletter, tot va començar vora les dues de la matinada, quan un grup d'agents de paisà va entrar al local i va detenir els cambrers per la venda il·legal d'alcohol.

El comportament de la policia, com era habitual quan tractaven amb homosexuals, va ser molt desagradable

El comportament de la policia, com era habitual quan tractaven amb homosexuals –diu Leitsch–, va ser molt desagradable. El procediment ordinari d'aquestes batudes era organitzar una fila dels assistents per identificar-los i comprovar el sexe dels qui duguessin roba de dona, però aquell dia molts van refusar de col·laborar-hi, de manera que els van detenir. Els qui no eren detinguts, els expulsaven del bar, però en comptes d'anar-se'n cap a casa molts es van quedar a la porta a protestar.

Quan la policia va arribar a Stonewall hi havia vora dues-centes persones, però el rebombori va fer que hi acudís més gent que passava pel carrer. Molts van començar a fer befa de la policia i a llançar-los petons, però la tensió va anar pujant i llavors van llançar-los monedes, ampolles i sabates de taló. De cop, els sis agents que feien la batuda es van trobar acorralats per una multitud que havia perdut la por.

«Els policies, alguns sagant i un amb el canell trencat, es van refugiar dins el bar. Mentre cridava 'mort als porcs' i 'poder rosa', la multitud va arrencar un parquímetre de la vorera i el va fer servir d'ariet contra la porta. Van trencar la finestra davantera amb galledes d'escombraries i totxanes i tot seguit van llançar líquid inflamable pels forats i van tirar-hi llumins. Van agafar trossos dels vidres

trencats i els van llançar cap dins, de manera que van ferir un agent, pel cap baix. La gent reia i cantava mentre atacava, i cridava a la policia que quan hi entressin tindrien sexe amb ells. I que no seria bonic.»

Així és com ho va descriure Tommy Lanigan-Schmidt, un sense-sostre de vint-i-un anys que se n'havia anat de casa cercant un lloc on viure sense ser humiliat pel fet de ser gai; ho va escriure a la crònica del New York Times quan es va escaure el vint-i-cinquè aniversari dels fets. El 1969, la informació que el diari va publicar l'endemà de l'aldarull es va limitar a una notícia breu que recollia la versió de la policia i prou. A més, publicava el nom, l'edat i l'adreça d'un dels detinguts, el cantant de folk Dave Van Ronk.

Quan van arribar els reforços policíacs, els agents atrinxerats dins el bar van

4 POLICEMEN HURT IN 'VILLAGE' RAID

Melee Near Sheridan Square
Follows Action at Bar

Hundreds of young men went on a rampage in Greenwich Village shortly after 3 A.M. yesterday after a force of plainclothes men raided a bar that the police said was wellknown for its homosexual clientele. Thirteen persons were arrested and four policemen injured.

The young men threw bricks, bottles, garbage, pennies and a parking meter at the policemen, who had a search warrant authorizing them to investigate reports that liquor was sold illegally at the bar, the Stonewall Inn, 53 Christopher Street, just off Sheridan Square.

Deputy Inspector Seymour Pine said that a large crowd formed in the square after being evicted from the bar. Police reinforcements were sent to the area to hold off the crowd.

Plainclothes men arrested thirteen persons in confiscating cases from the bar, which Pine said was operating without a liquor license.

The police estimated that 200 young men had been expelled from the bar. The crowd grew to close during the melee, which lasted about 45 minutes, the police said.

Arrested in the melee was Dave Van Ronk, 33 years old, a folk singer known for his heavy object at a party and later paroled in recognition.

The raid was one of two weeks. Inspector Pine said that the raid was one of two weeks.

Charges against the arrested ranged from possession of a dangerous weapon and resisting arrest to disorderly conduct. One man suffered a broken nose, the police said.

Throngs of young men gathered outside the bar at night, reading aloud the names of the police.

A sign on the door of the bar read: "This is a private club. Only soft drinks being served."

poder sortir-ne i els aldarulls es van estendre pels carrers de la rodalia fins a altes hores de la matinada. La violència es va tornar a barrejar amb la befa d'alguns dels participants, que van fer una renglera davant la policia i van començar a cantar.

Les protestes dels dies següents

L'endemà els propietaris van comprovar que la revolta havia deixat el local fet destruït i havien robat els diners de les màquines de tabac, el jukebox, la caixa registradora i fins i tot les propines dels cambrers. Com que la nit anterior els havien sancionat perquè venien alcohol sense llicència, el van regalar i durant tot el cap de setmana el local es va omplir del públic habitual, però també de turistes. La multitud va tornar a cridar consignes com ara 'Poder gai', 'Volem llibertat ara' i 'Igualtat per als homosexuals'. A la nit, les protestes van ser encara més violentes i les parets es van omplir de pintades per la igualtat de drets.

Els dies següents van continuar els enfrontaments i la sensació d'alliberament va influir en la marxa pel Recordatori Anual, una mobilització en favor dels drets dels homosexuals que es feia el 4 de juliol, coincidint amb el Dia de la Independència dels EUA, d'ençà del 1965. Tanmateix, fins llavors el to d'aquelles marxas havia estat molt discret: dones amb faldilla i homes amb vestit i corbata que caminaven tranquil·lament i de manera organitzada. Aquell any alguns dels participants van veure que era més efectiu cridar l'atenció en

compte de provar de canviar les coses de manera calmada.

El primer orgull de la història

Arran de les protestes de Stonewall, el moviment pels drets LGTB va constatar que calia un canvi d'actitud perquè la lluita fos més directa. Una de les conseqüències d'això va ser la fundació del **Front d'Alliberament Gai**, que per primera vegada incloïa la paraula 'gai' al nom, en compte de cercar mots ambigus, tal com havien fet organitzacions anteriors: la **Mattachine Society** o les **Daughters of Bilitis**, per exemple.

El 28 de juny de 1970, primer aniversari dels aldarulls de Stonewall, es va fer la **primera marxa per l'orgull gai de la història**. La manifestació va anar de Christopher Street, on hi havia Stonewall Inn, fins a Central Park i hi van participar milers de persones. El mateix dia es van fer marxas simultànies a Los Angeles i Xicagó; i l'any següent es van estendre a Boston, Dallas, Milwaukee, Londres, París, Berlín Occidental i Estocolm.

Fins llavors, els activistes gais havien provat de convèncer els heterosexuals que els homosexuals no eren diferents d'ells, però a partir de Stonewall es van adonar que el col·lectiu estava tip de dissimular per no ofendre els altres i que volien expressar-se lliurement. Com a mostra de reconeixement al punt d'inflexió dels aldarulls de Stonewall en la lluita LGTB, el 2016 el govern de Barack Obama va declarar Stonewall Inn monument nacional, el primer dedicat a la lluita LGTB. ■

Columna del New York Times l'endemà de les protestes d'Stonewall. NYT

Els dies següents van continuar els enfrontaments i la sensació d'alliberament va influir en la marxa pel Recordatori Anual, una mobilització en favor dels drets dels homosexuals que es feia el 4 de juliol

MÒNICA ROCA

‘Intentarem que tot l’empresariat pagui els impostos a l’Agència Tributària Catalana’

Entrevista a la vice-presidenta primera de la Cambra de Comerç de Barcelona, que d’aquí a dos anys prendrà el relleu a Joan Canadell i en serà presidenta

ALBERT SALAMÉ

JOSEP REXACH FUMANYA

Mònica Roca no és, de moment, la cara visible d'Eines de País, la candidatura independentista que va arrasar a les eleccions de la Cambra de Comerç de Barcelona i va apartar Miquel Valls d'una presidència de disset anys. De moment, perquè Roca, que ara n'és la vice-presidenta, substituirà el president Joan Canadell d'aquí a dos anys. Ens rep al Parc Tecnològic de Barcelona, on ha fet créixer la seva empresa, isardSAT, amb seus a Londres i Varsòvia. Ens parla dels plans que tenen perquè els empresaris se sentin participants de la cambra, de les consultes que faran i del seu perfil independentista: 'Demanarem a la gent si vol que la Cambra treballi activament per la desconexió'.

—Sou fundadora i directora d'isardSAT. Com neix?

—L'empresa neix després d'haver treballat jo deu anys a l'Agència Espacial Europea i amb ganes de tornar a Catalunya, perquè sempre he estat enamorada de la meua terra. Tota la meua vida he volgut ser astronauta, ja de petita, tot i que després m'he dedicat als satèl·lits. Després de deu anys a l'Agència Espacial Europea, aquí no es feien les coses que jo sabia fer i vaig decidir de crear-les. Vaig començar sola fent un projecte per a l'Agència Espacial Europea el 2006 i d'aquí va sortir isardSAT.

—I què feu exactament?

—IsardSAT es dedica a processar dades de satèl·lits d'observació de la Terra per donar-los valor afegir. Llavors, nosaltres processem dades al satèl·lit en si, és a dir, comencem pels nivells més crus, més d'enginyeria, més pròxims als satèl·lits, perquè de fet tenim un alt coneixement del satèl·lit i fins i tot fem algun algorisme que va a dalt de l'artefacte. Fa poc hem creat una marca amb la qual arribem a l'usuari amb qüestions de proveïment de serveis de mitigació i previsió de canvi climàtic, és a dir, què podem fer per a conviure-hi i mitigar-ne els efectes.

Hi ha empreses que són petites i que, per dir-ho d'alguna manera, podem fer com de satèl·lits a les grans empreses on ja no arriben

No sé si sóc empresària, però sí que sempre he estat emprenedora: he tingut iniciativa

—Quina dimensió té l'empresa?

—El sector de l'espai és relativament petit i hi ha empreses molt grosses i amb una forta presència internacional com ara Airbus, que també fa avions, o Tales. Però llavors hi ha empreses que són petites i que, per dir-ho d'alguna manera, podem fer com de satèl·lits a les grans empreses on ja no arriben, i pots trobar nínxols en qüestions que ningú no toca, i que és com vaig començar jo. Feia un processament que només sabien fer tres a Europa. Ara, evidentment, ens hem anat ampliant i n'ataquem més. Ara som trenta treballadors amb seu a Barcelona, Guildford, al sud-oest de Londres, i una altra a Varsòvia (Polònia).

—I quant factureu?

—Facturem dos milions d'euros a l'any. És clar que és una empresa petita però és molt sòlida: hem pujat a poc a poc perquè tenim certs riscos que són diferents dels dels altres sectors. Per exemple, depenem de decisions ministerials. El 2013 a Espanya el ministeri no va invertir en els projectes europeus de l'Agència Espacial Europea d'observació de la Terra. Això blocava qualsevol empresa situada a l'estat espanyol a l'hora d'accedir a projectes europeus. És clar, això et fa fràgil.

—Per això vàreu obrir delegacions a fora quan us vàreu trobar amb aquest impediment del ministeri espanyol?

—Mira, entre nosaltres, t'haig de dir que ja feia un parell o tres d'any que hi pensava i amb la decisió del ministeri vaig acabar de fer el pas. Amb tot el procés i creient que en algun moment Catalunya podia ser una nació sobirana, jo entenia que, si ens constituïem com a país, el primer aspecte a tocar no seria l'Agència Espacial Europea. Imagino que tindriem molts més problemes a solucionar abans de pensar en la nostra contribució a l'agència. I és normal, ho entenc, però com que tinc molts treballadors que depenen de mi, vaig pensar que era una bona idea d'obrir delegacions a fora perquè podria solucionar el problema d'un possible impàs del moment de ser independents a tenir accés a projectes

de l'Agència Espacial Europea. Però es van precipitar les coses amb la decisió del ministeri i vàrem obrir ràpidament aquestes seus.

—I per què vàreu estudiar enginyeria de telecomunicacions en lloc d'enginyeria aeronàutica, si sempre havíeu volgut ser astronauta?

—Sí que vaig pensar a fer aeronàutica, però en aquell moment només es podia estudiar a Madrid. Sempre dic que a la meua vida hi ha hagut dos aspectes que han anat marcant el meu camí. La terra i l'espai, per voler ser astronauta. I en aquell moment havia de decidir entre aeronàutica a Madrid i telecomunicacions a Barcelona, i vaig decidir aquesta última opció, que ja tenia moltes assignatures sobre l'espai.

—Ara també sou empresària, a banda enginyera. En teniu cap precedent a la vostra família?

—Doncs mira, no fa gaire analitzava això. Sempre dic que he esdevingut empresària, no penso que hagi nascut empresària. Però analitzant-ho, la meua mare va muntar el seu parvulari quan era ben joveneta i després va muntar un forn; la meua àvia, que és del Ripollès, va baixar a Barcelona amb la seva germana i la seva cosina i una va muntar una pastisseria, l'altra un forn i una altra el Bar Ripollès, llavors, un dels més grans de Barcelona. Així que potser sí que ho porto una mica la sang i no me n'havia adonat. I la veritat és que no sé si sóc empresària, però sí que sempre he estat emprenedora: he tingut iniciativa; tenia molta clar que volia entrar a l'Agència Espacial; m'he preparat sempre per ser astronauta fent cursos de submarinisme, de pilot...

—I confieu que algun dia podreu anar a l'espai?

—Hi va haver una convocatòria quan feia tercer de carrera, que és la que va guanyar Pedro Duque i que després ha estat col·lega de l'Agència Espacial Europea. I la pròxima que hi va haver jo estava embarassada del meu tercer fill i no

Volem fer consultes a escala de país, però també a escala empresarial que responguin a preguntes sobre què t'interessa, què podem fer per tu

ALBERT SALAMÉ

podia anar amb un ventre de vuit mesos a fer les proves d'astronauta. Però no ho descarto! Ara mateix els preus per a ser turista a l'espai són inassolibles, a part que no em semblen ètics... En tot cas, prefereixo veure Catalunya independent abans que trepitjar la Lluna.

—Una de les principals crítiques, i que assumiu, és que la cambra no és prou representativa de l'empresariat. Creieu que la junta anterior representava únicament l'Ibex-35?

—Pràcticament, oi? Si tu agafes els membres de la junta anterior, quina petita empresa hi era representada? Representaven els oligopolis i l'Ibex-35, i a ells mateixos també.

—I com ho fareu per ampliar la representació? Al final, les últimes eleccions només hi va votar un 4%, encara que la participació augmentés força respecte de la primera votació.

—O sigui, quant a la representació, és evident que en el teixit empresarial

català, la petita empresa, ocupa el 99 per cent i escaig. Això és una evidència, són dades. És cert que podríem parlar del PIB que aporten aquestes petites empreses i llavors no parlaríem d'un 99%, sinó d'un 70%; quant a la quantitat de treballadors també vorejariem el 70%... No diem que la gran empresa no hagi d'estar representada a la cambra, en absolut. Però no pot ser que, si un tipus d'empresa és el 99% del nombre d'empreses de Catalunya, no hi tingui representació. Fins ara han estat molt abandonades i volem treballar-hi, però hi insisteixo, sense abandonar les altres.

—Però com ho fareu?

—Un dels grans problemes que ens hem trobat és el cens. Molta gent va anar a votar i no va poder, i et parlo de molts perquè el cens actual és obsolet. Gent que va donar el NIF, no era a la base de dades i va haver d'anar-se'n sense votar. Aquest cens s'ha de millorar i actualitzar. Amb els quatre dies que fa que som a la Cambra hem pogut entendre'n el

funcionament i hem entès que el cens és així perquè ve de l'Agència Tributària i no és en condicions. Però això no és excusa, no val estar-se de braços plegats. Crearem una base de dades interna i ens acostarem a l'empresari perquè conegui la cambra. De fet, aquesta és la primera victòria d'aquestes eleccions. Mai en la història no s'havia parlat tant de la cambra, ningú no la coneixia com fins ara. Ara mateix, doncs, ja serà molt més fàcil d'actualitzar un cens perquè la gent vol saber què fa la cambra i què pot fer per ells.

—I què oferireu?

—Volem fer consultes a escala de país, però també a escala empresarial que responguin a preguntes sobre què t'interessa, què podem fer per tu, quins aspectes necessitem reforçar en la comunicació, quins estudis necessitem que fem perquè et serveixi per a potenciar el teu sector...

—En el ple de la cambra hi ha vint seients que són a dit, catorze dels quals

per a empreses que paguen per ser-hi. Té un punt medieval. Ho eliminareu o teniu pensat d'eliminar-ho?

—Nosaltres no podem permetre que la cambra no sigui cent per cent democràtica. Ara mateix els estatuts estan com estan, la llei de cambres està com està i evidentment només podem fer canvis pel futur i no pel passat. Llavors, ara nosaltres estarem amb aquestes catorze empreses, i benvingut el seu finançament, però no pot ser que catorze empreses comprin el seu vot i tinguin dret de vot dins la cambra. Ho volem canviar.

—Llavors ho eliminareu?

—Això ho farem. La consellera ja n'ha donat informació. No hi poden haver catorze cadires o catorze vocalies comprades. Això no es pot permetre. Però això serà pel futur, i és a les nostres mans que la llei de cambres canviï.

—I recuperareu la quota cameral?

—Vegem, no podem demanar a algú que pagui una quota quan encara no

saben què podem fer per ells i elles. No et vull avançar coses que no són ni acordades, però la idea és assabentar-ne les empreses perquè vulguin participar en l'organització. L'objectiu és que en vulguin ser membres.

—Al vostre programa hi portàveu la sobirania fiscal. Què teniu pensat de fer?

—En una de les consultes volem preguntar si l'empresariat vol que Catalunya tingui sobirania fiscal. Serà una consulta en forma de prendre posició. D'una altra banda, explicarem com es pot pagar a l'Agència Tributària Catalana, intentarem que tot l'empresariat hi pagui.

—Això aixeca temor entre l'empresariat?

—Personalment, això no s'ha acordat, és més una opinió personal, però a mi m'agradaria que la cambra pogués protegir l'empresariat, de manera que en un moment de canvi l'empresariat sabés que és protegit, que siguem un paraigua. No ha de passar res, però que no

ens sorpren cap de les coses que passen ara? N'hi ha moltes de legals i mira com estem, amb gent a la presó i a l'exili. Jo vull dir que dins l'empresariat tendeix a haver-hi por que hi hagi represàlies. I penso que la cambra podria actuar de paraigua, de protecció de l'empresariat.

—Teniu cap més consulta prevista?

—Volem demanar a la gent si vol que treballem activament per la desconexió.

—Perquè és diferent que sigueu independentistes que treballar per la independència?

—Exacte. I això ho sotmetrem a consulta. Vull que estigui clara una altra cosa. Nosaltres tenim un objectiu: treballem perquè l'empresariat català pugui desenvolupar el seu potencial com més millor. I Catalunya, que ara mateix encapçala diversos sectors, pugui continuar-ho essent o incrementi el lideratge. La diferència amb les altres candidatures és que nosaltres pensem que podem

Volem demanar a la gent si vol que treballem activament per la desconexió

assolir això mitjançant un estat propi. Aquesta és la diferència, però l'objectiu final, que segur que el compartim amb les altres candidatures i vocalies, és que mai no farem res que perjudiqui l'empresariat català en benefici d'un estat propi.

—Al Gabinet d'Estudis Econòmics i d'Infraestructures es notarà el perfil de la vostra candidatura?

—No. El gabinet ha de ser estrictament econòmic. Han de ser nets, independents, transparents i no poden tenir cap matís polític. Volem mantenir els estudis que es fan i fer-ne més. Però han de ser estrictament econòmics, i en cap cas no voldria que perdéssim la reputació.

—Sí, però em refereixo al fet que, de la cambra, podeu decidir els temes dels estudis.

—Sí, és clar, evidentment. Tenim molt clar que volem fer un estudi sobre la manera com seria una Catalunya independent a escala econòmica, és a dir, quin impacte econòmic tindrà una Catalunya independent. Van ser publicats per la cambra dos estudis el 2014 en aquesta línia i que volem recuperar. S'havien deixat de fer.

—El vice-president de la Cambra d'Espanya és el president de la Cambra de Barcelona. Quan us toqui, hi anireu amb el llac groc que porteu ara?

—Sí, no me'l trec per a res. De fet, tinc moltes reunions contínuament amb gent de Madrid i ja saben com sóc.

—Com us rep l'empresariat de l'òrbita de la junta anterior, d'ençà que us heu instal·lat a la presidència?

—Jo diria que han passat per diferents fases típiques en una baralla. Primer negues la realitat, després cerques per tots els mitjans de revocar-la. Alguns encara són en aquesta fase i alguns altres veuen que no tenen res a guanyar estant a l'oposició i volen treballar conjuntament amb nosaltres encara que no siguem la presidència que volien. I t'haig de dir que, en general, entre les altres

ALBERT SALAMÉ

vint vocalies, exceptuant la candidatura de Tusquets —que de fet no ens hi hem entrevistat perquè no ens han vingut a dir res— hem trobat una bona acollida del programa quan els l'hem explicat. En aquest sentit estem molt contents perquè nosaltres volem ser integradors.

—Miquel Valls va lliurar la medalla d'honor de la Cambra de Barcelona al cap d'operacions de l'1-0. La hi retirareu?

—Et puc dir ara mateix que no ens va semblar bona idea i que nosaltres mirarem de veure què hi podem fer, perquè no ens sembla que la Cambra de Barcelona es mereixi d'haver donat, en la seva història, una medalla d'honor al cap de la Guàrdia Civil durant l'1-0.

—A partir de la cambra podreu posar el peu en moltes institucions. Quines destacaríeu?

—Les més destacades, la Fira de Bar-

celona, el Port de Barcelona, l'Aeroport del Prat, el Consorci de la Zona Franca i Turisme.

—Al port i l'aeroport, que són competències estatals, quins canvis hi podeu introduir?

—Aquest és el problema, que és una competència estatal. Les línies aèries sempre han estat més centralistes que el ferrocarril, gairebé. Moltes vegades, per travessar l'Atlàntic, has de passar per Madrid. Nosaltres volem que Barcelona sigui un centre de connexions, perquè econòmicament parlant no hi ha cap dubte que la gent no té necessitat de passar per Madrid o París per venir a Barcelona. Aleshores, volem actuar amb les línies aèries. I el Port de Barcelona és el port més gran de la Mediterrània i no tindria cap sentit que la cambra no hi pogués dir res. I nosaltres hi tindrem veu perquè no es desviïn coses als altres ports. ■

Crisi climàtica: totes les traves que frenen el combat urgent a Catalunya

Ecologia Els interessos de les grans empreses, la burocràcia governamental i parlamentària i les travetes del Constitucional espanyol allarguen l'aplicació de la Llei de canvi climàtic

ODEI A.-ETXEARTE

La crisi climàtica no permet d'esperar més. Exigeix un canvi de model urgent que a Catalunya topa amb els interessos de grans empreses, una burocràcia governamental i parlamentària que ajorna l'acció directa –malgrat la declaració d'emergència climàtica que va fer l'executiu– i les travetes del govern espanyol a Generalitat amb l'amenaça permanent de retallades per part del Tribunal Constitucional. La llei de canvi climàtic, aprovada sense l'oposició de cap grup el 2017, es desplega tan lentament que pot acabar essent lletra morta si el govern i el parlament no acceleren per a contribuir a mitigar l'escalfament global amb l'eliminació progressi-

va de les emissions de gasos d'efecte hivernacle, produïdes per l'ús de combustibles fòssils i els usos del sòl, i la implantació d'energies renovables que cobreixin tota la demanda energètica. Els joves han pres la iniciativa. El moviment Fridays for Future malda per sensibilitzar la població i consagrar la crisi climàtica com una prioritat a les agendes dels governs, també del català. Aquest moviment juvenil ha marcat un punt d'inflexió, però les inèrcies encara pesen. I el fet és que, a Catalunya, els objectius ja van ser marcats el 2017 per una llei ambiciosa i pionera, però ara com ara no s'aplica.

La llei estableix que s'ha de transformar el model econòmic i energètic perquè el 2050 no depengui de combustibles fòssils ni nuclears, i obliga tots els sectors de la socie-

Manifestació contra el canvi climàtic a Barcelona de Fridays for Future. ACN

La Ronda de Dalt de Barcelona, col·lapsada el febrer passat. ACN

tat a implicar-s'hi. Estableix uns objectius progressius de reducció dels gasos d'efecte hivernacle que exigeixen una transició cap a les energies renovables, i que prenen de referència les emissions del 1990: una reducció del 40% l'any 2030, del 65% el 2040 i del 100% el 2050. Com? Una de les principals eines són nous impostos, que han d'acompanyar la revolució energètica cap a les renovables. Tanmateix, tan sols es preveu que l'any vinent entri en vigor un dels tres que fixava la llei: el que gravarà les emissions de diòxid de carboni dels vehicles de tracció mecànica.

La prioritat del govern: l'impost als vehicles

L'executiu, durant aquest darrer any, ha prioritzat el tràmit d'aquest impost, que va ser impugnat pel govern espanyol al Tribunal Cons-

titucional i suspès el desembre del 2017, igual que més aspectes cabdals de la llei de canvi climàtic. La llosa del TC no s'ha esvaït perquè encara s'ha de pronunciar sobre el fons de la norma, però el tribunal va aixecar la majoria dels articles impugnats el maig de l'any passat, llevat de la prohibició per a la concessió de permisos al *fracking*, que continua encallat. El govern preveu que l'impost que gravarà les emissions dels vehicles s'aplicarà el 2020.

L'executiu atribueix el retard al 155, a l'actuació del TC i al fet que ha hagut d'entomar dificultats tècniques sobrevingudes que no preveia a l'hora d'establir el tribut, que consideren pioner. El govern ha denunciat les resistències de la Direcció General de Trànsit espanyola a l'hora de cedir les dades del cens automobilístic. L'impost també ha tocat amb l'oposi-

La llei crea dos impostos més, a banda del que ha de gravar les emissions dels vehicles

ció de sectors de la indústria de l'automoció, com admet la secretària de Medi Ambient i Sostenibilitat, Marta Subirà, en declaracions a VilaWeb.

Gravar les emissions de les empreses

La llei crea dos impostos més, a banda del que ha de gravar les emissions dels vehicles. Segons Subirà, no és cert que les empreses que generen més gasos d'efecte hivernacle frenin l'aplicació del tribut sobre les activitats econòmiques

més contaminants. Són empreses ja sotmeses al mercat europeu de drets d'emissió. Perquè a la UE les indústries paguen pel fet de contaminar. Tenen uns topalls d'emissió i, per a superar-los, han de 'comprar' crèdits a unes altres companyies que contaminen per sota del seu límit. Per Subirà, aquestes empreses 'són molts conscients des de fa molts anys que són una de les causes del problema, que tenen l'obligació d'optimitzar els seus processos productius per emetre menys gasos d'efecte hivernacle i, a més, veuen com el preu del carboni puja de manera accelerada'. Certament, el preu de la tona de diòxid de carboni no ha cessat de multiplicar-se aquests últims anys i es preveu que continuï fent-ho.

A Catalunya hi ha 121 empreses molt contaminants que resten sotmeses a aquest

Un treballador de Lafarge a la fàbrica de Montcada i Reixac fa dos anys. ACN

Un altre impost pendent de desplegar és sobre les emissions portuàries, per a combatre la contaminació de grans vaixells

mercat europeu de comerç de drets d'emissió i que haurien de pagar el nou impost. L'any passat van emetre 14,5 milions de tones de diòxid de carboni. Tenen una potència contaminant molt més gran que la dels vehicles. Segons una proposta de resolució parlamentària de Catalunya en Comú Podem, a Catalunya hi ha cinc grans instal·lacions que generen més diòxid de carboni que tots els cotxes junts: Ciments Molins Industrial (Sant Vicenç dels Horts), Cementos Portland Valderribas (Santa Margarida i els Monjos), Cemex España Operaciones (Alcanar), Lafarge Cementos (Montcada i Reixac) i la Planta de Valorització de Sant Adrià del Besòs. En total, 3,5 milions de tones. Segons dades de la Generalitat, l'any passat la meitat de les emissions de les 121 empreses va provenir del sector de la combustió, un 45% de la indústria (fàbriques de ciment, calç, ceràmica, vidre, productes orgànics en brut i refineries, entre més) i un 5% de les elèctriques.

El moviment Fridays for Future és molt crític amb el desplegament de la llei de canvi climàtic. 'No en podem valorar l'aplicació perquè no creiem que s'estigui aplicant', diu Lucas Barrero, membre de l'organització. Barrero remarca que és una de les lleis més avançades del món i critica que, quan el TC en va aixecar la suspensió, es mantingués 'la covardia' a l'hora d'aplicar algunes mesures que incorpora, com l'impost sobre el carboni o la taula social pel canvi climàtic. També considera que el govern envia un doble missatge dient que vol

aplicar la llei i alhora aprovar projectes com l'ampliació de la C-32 entre Lloret de Mar i Tossa. A la pràctica, denuncia que es continua com fins ara, quan la crisi climàtica s'hauria d'assumir realment com una emergència i actuar amb rapidesa. Oimés després de la declaració d'emergència climàtica que va fer el govern.

La contaminació dels creuers de luxe

Un altre impost pendent de desplegar és sobre les emissions portuàries, per a combatre la contaminació de grans vaixells com ara els creuers. Segons un estudi recent de l'ONG Transport and Environment, Barcelona és la ciutat europea més afectada per la contaminació dels creuers de luxe. Va al capdavant de les emissions d'òxid de sofre, d'òxid de nitrogen i de partícules en suspensió d'aquests vaixells a Europa. El cas és que no hi ha data d'aplicació del tribut. El govern preveu d'incloure'l en una altra llei en projecte, la de qualitat de l'aire, que se sotmetrà aviat al primer procés d'informació pública per recollir opinions de tots els actors afectats, i que encara haurà de seguir una feixuga tramitació durant aquest any al govern i, després, al parlament, si no se n'acceleren els tràmits. Això mateix passarà amb l'impost sobre les emissions de les activitats econòmiques. S'incompliran, per tant, els calendaris que fixava la llei de canvi climàtic, que obligava a fer entrar en vigor enguany l'impost a les emissions de les activitats econòmiques i a aprovar abans de l'1 de desembre de

2017 l'avantprojecte de l'impost sobre les emissions portuàries dels grans vaixells.

Els nous impostos no tenen tan sols la funció de dissuadir les emissions de gasos d'efecte hivernacle, sinó que han de nodrir un fons (el fons climàtic), destinat al foment de les energies renovables i d'eficiència energètica, a la descentralització de xarxes i l'autoconsum energètic, la mobilitat sostenible, l'eficiència i l'estalvi de l'aigua, la conservació de la biodiversitat, la transformació del model agro-industrial cap a un altre que garanteixi la sobirania alimentària i l'adaptació dels sectors econòmics afectats per una transició que és sistèmica, entre més mesures.

Una 'oportunitat geològica'

'O ens comencem a treure la son de les orelles, o haurem

perdut una oportunitat ecològica i social i també una gran oportunitat econòmica. La llei ens permet de posar-nos al capdavant de tot això. Quantothom diu que som la Dinamarca del sud, creguem-nos-ho. Ara mateix no som la Dinamarca del sud, som al sud de Dinamarca', diu el diputat d'ERC Ferran Civit, que durant la legislatura passada va ser el ponent relator de la llei, la primera que es va aprovar durant el mandat de Carles Puigdemont. 'Tenim una llei amb què la classe política ha anat davant de la societat. Ara fem que la societat es posi a l'altura i que lideri tot aquesta transformació de canvi de societat, de canvi de paradigma, de canvi de model productiu, de relació amb l'entorn. És una oportunitat no tan sols històrica sinó fins i tot geològica, perquè això que fem ara determinarà els

segles vinents d'una manera claríssima', defensa.

Cada dia que passa sense canvis profunds en el model energètic es fa més difícil de contribuir a assolir l'objectiu global de l'Acord de París de no superar els 2°C d'escalfament respecte de l'era preindustrial, i encara més de complir l'esforç addicional per a no superar els 1,5°C. A Catalunya, el sector industrial és el que genera més emissions de gasos d'efecte hivernacle (un 32%), seguit del transport (28%), el sector energètic (14%) l'agricultura i la ramaderia (10%), l'àmbit residencial (6%), els residus (6%) i els serveis (4%), segons l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic. Ara, la llei de canvi climàtic remarca que el conjunt del cicle d'elaboració d'energia (la producció, la transformació, el transport, la distribució i el consum

d'energia) representa el 76% de les emissions totals de gasos amb efecte d'hivernacle i el 93% de les emissions de diòxid de carboni, segons dades del 2012. Per tant, la transformació més profunda ha de venir de la producció i la gestió de l'energia.

Transformar el model de baix a dalt amb les renovables

Pep Puig, vice-president d'Eurosolar (Associació Europea per les Energies Renovables) reclama polítiques agosarades amb la complicitat dels ciutadans per fer entendre la gravetat de la situació, de la qual creu que molt poca gent és conscient. A Catalunya, el fracàs de l'aplicació de les energies renovables ve de lluny i és el punt en què el desplegament de la llei de canvi climàtic va més endarrerit. Per Puig,

Un gran vaixell de MSC Creuers atracat al port de Barcelona . ACN

Aerogeneradors en funcionament a l'altiplà de la Terra Alta, entre la Fatarella i Vilalba dels Arcs. ACN

Quins beneficis obtindran els territoris on es concentri la producció d'energies netes?

aquest retard es remunta a final dels anys noranta. 'Es va liberalitzar el mercat elèctric i es van reconèixer les renovables com una font important, i a tot Espanya es van fer coses. A Catalunya se n'han fetes molt poques. A Espanya hi ha més de 20.000 megawatts eòlics instal·lats, i a Catalunya en tenim 1.200, tot i que n'hauríem de tenir 4.000', denuncia. Els parcs eòlics i fotovoltaics haurien d'ocupar entre un 2% i un 3% del territori. Però fins ara el desenvolupament de les renovables ha topat amb fortes oposicions d'entitats i governs municipals a les comarques amb els volums de vent més favorables per a instal·lar-les, com ara l'Empordà o la Terra Alta (on s'ha concentrat la major part de

parcs de molins de vent). Puig critica que s'hagi volgut implantar un model de trànsit a les renovables basat en l'economia extractiva del segle XIX i XX, com quan es feien embassaments al Pirineu i es transportava l'electricitat a Barcelona però els pobles del costat dels embassaments no tenien llum.

Quins beneficis obtindran els territoris on es concentri la producció d'energies netes? De quina manera se'n poden compensar els efectes negatius, com l'impacte paisatgístic, als que més els pateixin? La transició energètica requereix molta negociació amb el territori, i alhora suscita una altra qüestió de fons: Catalunya vol que les renovables les controlin les grans empreses energètiques com

Iberdrola, Endesa o Naturgy? 'Al segle XXI, s'ha implantat un model de desenvolupament de renovables que es basa en el fet que només ho facin aquells que tenen molt de capital, i es deixa de banda tot el potencial ciutadà que hi ha per a participar en aquesta revolució', critica Puig.

Puig reclama la democratització de l'energia. També ho fa Barrero, de Fridays for Future, que alerta que la transició energètica no es pot supeditar als interessos de les energètiques que, com Endesa, no invertiran en les renovables fins que no siguin rendibles. 'No podem permetre que es jugui amb nosaltres', remarca. Puig recorda que les polítiques actives a Alemanya han permès que s'hi produeixin 100.000 megawatts de renovables, l'equivalent a la producció de cent centrals nuclears, i gairebé la meitat són a les mans dels ciutadans, mentre que les grans elèctriques només en gestionen un 10%.

'S'ha de fer una crida als ciutadans a esdevenir actors d'aquesta revolució energètica que tenim a les portes, perquè si no ho fem nosaltres ho faran els de sempre', alerta Puig. Quan ja ningú no qüestiona que el model energètic ha de canviar, Puig remarca que el nus de la qüestió està en la gestió de les renovables: 'El problema és si estarà a les mans de la ciutadania i serà més democràtic, o hi continuaran tenint un pes abassegador els grans oligopolis i les grans empreses energètiques'. Després d'una llarga trajectòria en l'àmbit de les renovables, al maig Puig va entrar com a diputat

de Junts per Catalunya al parlament, on es debatran totes les normes amb què s'hauria de desplegar la llei de canvi climàtic.

La transició energètica dissenyada pel govern

El desafiament és majúscul. Segons les darreres dades publicades per l'Institut Català de l'Energia, corresponents al 2014, només un 5,6% de l'energia primària actual prové de les renovables. Un 21,5% procedeix del gas natural, un 25,9% és nuclear, un 44,4% prové del petroli, un 0,1% del carbó i un 2,4%

té uns altres orígens. Aquesta energia s'usa en un 27,3% per a la indústria, un 15,1% per a les llars, un 12,2% per al sector de serveis, un 3,1% per al sector primari i un 42,3% per al transport. A més, el petroli nodreix més del 92% de l'energia que s'usa per al transport i les fonts renovables el 8% restant. En una situació com aquesta, el govern encara treballa en el disseny polític de la transició. El febrer passat, en la primera reunió de la taula d'entitats del Pacte Nacional per a la Transició Energètica, la consellera d'Empresa i Coneixement,

Àngels Chacón, va anunciar que el govern faria un projecte de llei per a regular-la i crearia una agència catalana de l'energia, que també s'ha de regular per llei.

Segons fonts del departament, presentaran un primer esborrany de les dues lleis abans de l'estiu. Els terminis de la gestió política i burocràtica del model, per tant, s'allarguen. Al mateix temps, el departament treballa en el Pla de l'Energia 2020-2030, que ha de fixar els objectius a assolir. A més, caldrà veure si les agendes catalana i espanyola s'acoblen o si el govern

espanyol i el TC torpedinen les polítiques de la Generalitat amb l'argument de les invasions de competències. El govern espanyol té guardada en un calaix la futura llei estatal de canvi climàtic, paralitzada per la convocatòria d'eleccions anticipades, el pla espanyol d'energia i clima 2021-2030 i una estratègia que anomena de transició justa, amb l'objectiu de descarbonitzar l'economia el 2050.

Mentre no es dissenya tot el canvi de model, hi ha iniciatives governamentals de foment de les renovables. L'Institut Català de l'Energia destinarà 58 milions d'euros a incentivar les inversions de les empreses i els ciutadans per a l'estalvi i l'eficiència energètica. Part d'aquests recursos provenen del fons espanyol d'Eficiència Energètica, nodrit de la tarifa elèctrica que paguen els consumidors i creat a instàncies de la Unió Europea perquè els estats inverteixin en la transició energètica. És el primer any que es territorialitzen, després d'haver-ne reclamat insistentment la gestió la Generalitat. Del total, vuit milions seran per a incentivar una mobilitat més sostenible i la resta seran línies d'ajut per a la reducció de les emissions de la indústria.

L'allargament de la vida útil de les nuclears

La llei també obliga a tancar les centrals nuclears abans de final del 2027 i a traçar un pla per fer-ho possible. Però el govern espanyol ja va pactar amb les elèctriques d'allargar-ne la vida útil més enllà del límit dels quaranta

L'Institut Català de l'Energia destinarà 58 milions d'euros a incentivar les inversions de les empreses i els ciutadans per a l'estalvi i l'eficiència energètica

La central nuclear d'Ascó. EP

El govern va declarar l'emergència climàtica, però encara no s'ha concretat cap mesura que la converteixi en alguna cosa més que una declaració política

anys d'antiguitat, malgrat les crítiques de les entitats com Greenpeace o Ecologistes en Acció, que han advertit reiteradament de la temeritat de mantenir el funcionament de centrals velles en un país on la inversió en investigació es baixa. En el calendari que va enviar a Brussel·les, el govern espanyol establia que Ascó I (Endesa) tancaria el 2029, Ascó II (Endesa i Iberdrola) el 2033, i Vandellòs II (Endesa i Iberdrola) el 2035, cosa que obligarà a augmentar-hi les inversions fins a les dates acordades, i afrontar després un desmantellament complex i costós. Els greus accidents nuclears de Fukushima i Txornòbil són els precedents que els ecologistes citen més per evidenciar que les centrals no són segures i reclamar una desnuclearització urgent. A Catalunya també recorden l'incendi de Vandellòs I el 1989, que va fer témer una tragèdia nuclear. A més, el govern ha fracassat reiteradament en l'intent de fixar impostos a les centrals pels recursos del govern espanyol al TC. La Generalitat ha de pagar ara 35,2 milions d'euros a les centrals per la decisió del Constitucional de tornar

l'impost sobre el risc ambiental d'elements radiotòxics, tal com **va avançar VilaWeb**.

Els deures per a l'aplicació de l'ambiciosa llei de canvi climàtic no s'acaben aquí. El govern també resta obligat a provar marcs estratègics de mitigació i d'adaptació o a fer els anomenats pressuposts de carboni amb els objectius a complir els anys vinents, que ha de vigilar el Comitè d'Experts sobre el Canvi Climàtic. Un comitè que el parlament va nomenar en l'últim ple i que s'havia d'haver constituït sis mesos després de l'aprovació de la llei. Hi ha més organismes que també s'han de crear per decret, amb llargs procediments interns. Mentrestant, és vigent el pla d'energia i canvi climàtic 2012-2020, que casa amb els objectius europeus. Tots els departaments del govern s'han d'implicar en la lluita contra el canvi climàtic i adaptar, per exemple, les polítiques de salut o agricultura a la pujada prevista de la temperatura.

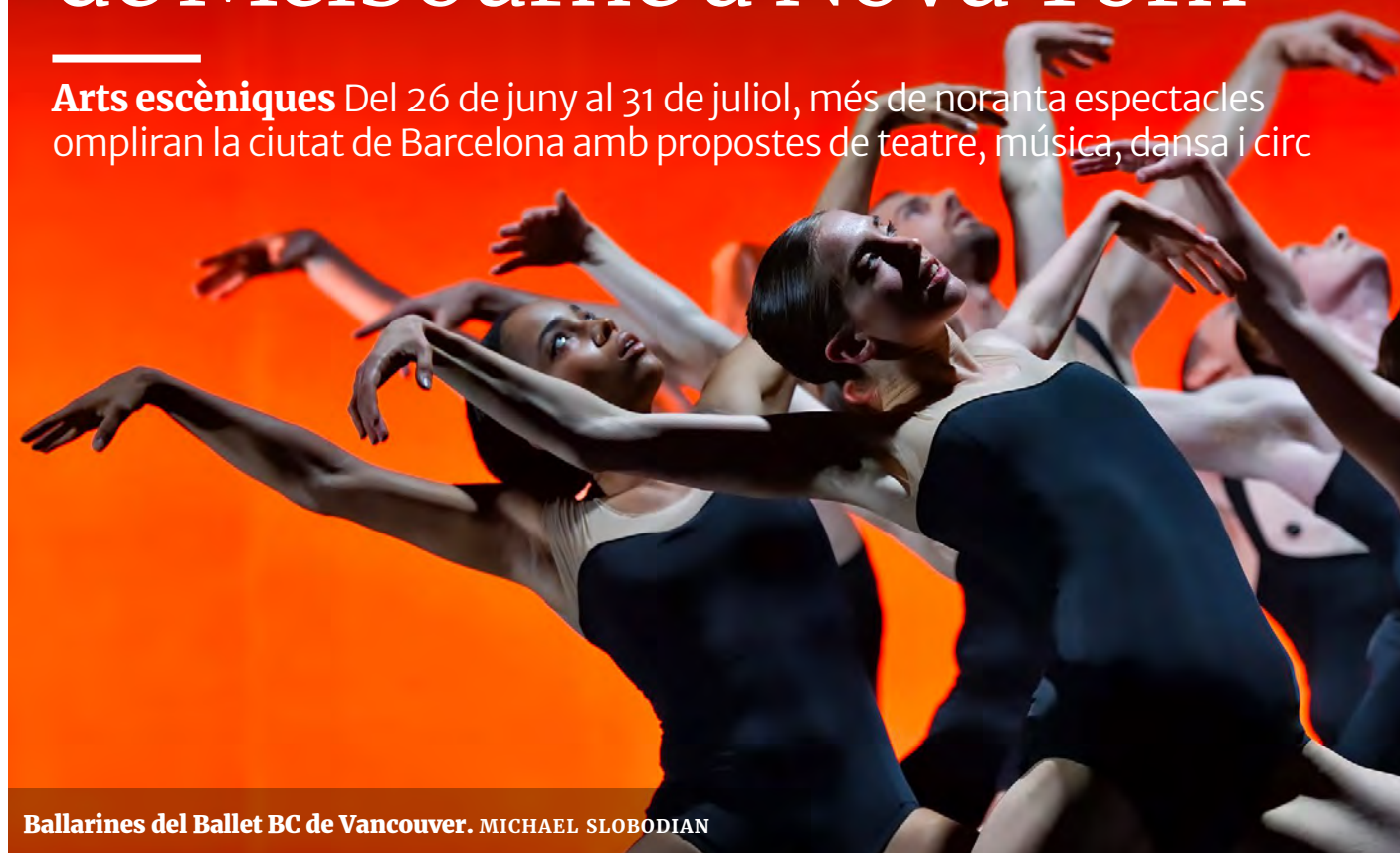
I la declaració d'emergència climàtica?

El govern va declarar l'emergència climàtica,

però encara no s'ha concretat cap mesura que la converteixi en alguna cosa més que una declaració política. Fridays for Future lamenta que no hagi anat acompanyada de les mesures urgents i demana si l'emergència s'ha ensucrat o és una emergència falsa. Barrero assegura que, sobretot, s'han d'intensificar les polítiques de mitigació i no donar la batalla per perduda només amb estratègies d'adaptació. Fonts del Departament de Territori i Sostenibilitat apunten que el govern avalua com la declaració pot permetre ara d'escurçar terminis administratius per aplicar aspectes de la llei. 'La declaració d'emergència climàtica fa reconsiderar prioritats, accelerar propostes, ressituar el pressupost... Ens obliga a una acceleració de tots els processos. Estem en un canvi de paradigma. Coses que fa uns quants anys hauríem estudiat amb més temps, ara les hem d'abordar reduint els terminis i pensant-les de manera immediata', apunta Subirà. El camí es llarg i el temps corre. ■

Grec: una ruta apassionada de Melbourne a Nova York

Arts escèniques Del 26 de juny al 31 de juliol, més de noranta espectacles ompliran la ciutat de Barcelona amb propostes de teatre, música, dansa i circ

Ballarines del Ballet BC de Vancouver. MICHAEL SLOBODIAN

LAURA GÁLLEGO MARFÀ

El món de les passions. Aquest és l'eslògan del festival Grec 2019. Del 26 de juny al 31 de juliol, la ciutat de Barcelona s'omplirà de teatre, música i dansa amb propostes que volen posar damunt la taula la dicotomia entre raó i passió de l'ésser humà. Són 94 espectacles repartits en trenta espais de la ciutat que oferiran tota mena de propostes escèniques de gèneres i temàtiques ben diferents.

Seguint el projecte artístic de Cesc Casadesús, director del festival, basat en la volta al món mitjançant les arts escèniques, el Grec d'enguany proposa un itinerari que va d'Austràlia als Estats Units, seguint la ruta de parla anglosaxona del Pacífic. 'El festival farà un recorregut pel teatre del món anglosaxó amb les diferències que hi ha entre unes zones i unes altres', explica Casadesús. 'D'Austràlia hem portat espectacles més físics, de circ i de dansa, i en canvi de Nova York hem dut la modernitat, espectacles més contemporanis i urbans', afe-

Són 94 espectacles repartits en trenta espais de la ciutat que oferiran tota mena de propostes escèniques

geix. Per fer el programa del Grec, Casadesús ha comptat amb l'ajut dels directors del Festival de Melbourne i del BAM Next Wave de Brooklyn.

Què hi tenen a veure, les passions, amb el món anglosaxó? 'Durant aquest viatge apareix una qüestió interessant sobre la cosa salvatge i la cosa civilitzada: són territoris on el món indígena, primitiu, hi és molt present', explica Casadesús. Aquesta dicotomia permet de presentar problemes com la relació de l'home amb la natura, els impulsos contra la raó. 'Les arts escèniques sovint fan

Kronos Quartet oferiran l'espectacle inaugural del Grec 2019. JAY BLAKESBERG

sortir passions que tenim dins', diu, i ho exemplifica amb la imatge del festival d'enguany: hi apareixen cares pintades però a través de les quals veiem les emocions que les sacsegen.

Aquests dos grans aspectes del festival, la ruta de Melbourne a Nova York i les passions també s'entrelliguen per una altra banda, diu Casadesús: 'Tot aquest món anglosaxó ens porta a parlar de postcolonialisme, de guerra, d'enfrontament, de grans qüestions que tenen a veure amb passions negatives, tot i que també n'apareixen de positives, com l'amor i el riure. Tenim un món de passions barrejat.'

D'acord amb aquests dos grans eixos temàtics, la programació d'enguany es divideix en quatre categories o itineraris: el de propostes in-

ternacionals, sota el títol 'De Melbourne a Nova York'; el de propostes sobre passions pures, anomenat 'Passions'; l'itinerari 'En companyia', que fa una aposta pels talents locals; i finalment l'itinerari 'Nits d'estiu', que vol oferir una programació més enfocada als festivals d'estiu, amb més música i més espais a l'aire lliure.

Grec jove

Una de les novetats més destacades del festival d'enguany és el Grec Jove, que programa catorze espectacles pensats per a públic a partir de setze anys. En destaquen propostes híbrides com #Punk 100% Pop, de Nora Chipaumire, *Much ado about nothing* (*Mucho ruido y pocas nueces*), *Una historia universal*, de David Espinosa, i *Así bailan las putas*, de la companyia Sixto

Una de les novetats més destacades del festival d'enguany és el Grec Jove, que programa catorze espectacles pensats per a públic a partir de setze anys

Paz, entre més. El Centre de Cultura Contemporània de Barcelona serà l'epicentre de la programació per als joves. La festa inaugural serà el dia 4 de juliol, al Pati de les Dones del centre, i també s'hi representaran obres com *Flam*, de Roger Bernat, i *Future Lovers*, de la companyia La Tristura.

El concert inaugural

El dimecres 26 de juny es farà la inauguració del festival al Teatre Grec. A les 19.30, músics de l'Esmuc oferiran un concert als jardins del teatre. A les 22.00, el quartet de corda de San Francisco Kronos Quartet interpretarà el concert inaugural amb la participació de Maria Arnal, que ha estat convidada pel quartet per a interpretar tres peces de Pete Seeger, i també de les projeccions de l'artista visual Alba G. Corral.

Shakespeare al Grec

Una de les figures teatrals que uneix millor les dues branques del Grec d'enguany, el món anglosaxó i les passions més desfermades, és la de William Shakespeare. Hi apareix tot sovint, però, com explica Casadesús, 'hi veurem Shakespeares impurs', perquè en moltes de les propostes del Grec 'Shakespeare s'ha fet servir d'excusa per parlar d'altres temes'. Aquest és el vessant que interessa més al director del festival: 'Gairebé totes les adaptacions són fetes per gent de menys de trenta anys, i són la mirada que m'interessa més: el Shakespeare que tenim a dins més que no pas el Shakespeare històric.'

S'hi podran veure dues adaptacions d'una de les obres més masclistes de Shakespeare, *L'amansiment de la*

fúria, una adaptació lliure de *Ricard III*, una altra de *Titus Andrònic* i també una adaptació del disc d'Elvis Costello *Cartes a Julieta*, entre més.

Us oferim, tot seguit, un recull de les propostes més destacades del festival Grec 2019:

TEATRE

VALENCIANA (la realitat no és suficient). Jordi Casanovas. Teatre Goya. 28 i 29 de juny.

Un viatge de més de deu anys per una història d'amistat, de música electrònica, de televisió i de pors contemporànies. Un viatge a un passat recent que ens permet de rellegir el present més immediat. *VALENCIANA (la realitat no és suficient)* analitza el protagonisme dels mitjans de comunicació com a fabricants de realitat, en una època on naix la televisió porqueria a

l'estat espanyol. Jordi Casanovas, per a escriure l'obra, s'ha documentat amb el suport d'altres autors que ja s'havien endinsat en aquests fenòmens, com Nerea Barjola, que va publicar el treball *Microfísica sexista del poder, el caso Alcàsser y la construcción del terror sexual*, i Joan Maria Oleaque, autor d'*En èxtasi* i *Des de la tenebra: un descens al cas Alcàsser*.

Nenes i nens. Dennis Kelly/Joel Joan, Anna Sahun. La Villarroel. Del 26 de juny al 7 de juliol. Anna Sahun protagonitza aquest monòleg escrit per Dennis Kelly i dirigit per Joel Joan. Una dona, propietària d'una productora de documentaris, amb una filla i un fill, explica els moments clau de la seva vida, bé adreçant-se al públic o bé escenificant-los. Aquest in-

tens monòleg conté un missatge feminista que farà que ens qüestionem l'equilibri de poder entre els sexes.

Jerusalem. Jez Butterworth/Julio Manrique, Pere Arquillué. Teatre Grec. De l'1 al 3 de juliol. Johnny 'el Gall' (Pere Arquillué) és un personatge modern, però que al·ludeix constantment a una Anglaterra medieval idealitzada mentre beu, consumeix drogues i esquiva les autoritats que el persegueixen. Tot plegat constitueix el retrat d'una Gran Bretanya que perd el contacte amb les arrels, l'estampa d'un món rural esclau dels seus mites. El muntatge s'inspira en *Jerusalem*, un himne compost per Sir Hubert Parry sobre uns versos de William Blake el 1916. Julio Manrique és l'encarregat de portar a escena aquest

'VALENCIANA (la realitat no és suficient)', de Jordi Casanovas. CEDIDA

Una de les representacions de la companyia Parking Shakespeare. Aquest grup teatral sol actuar en diversos parcs i espais oberts de la ciutat. CEDIDA

text del director de cinema i dramaturg Jez Butterworth.

Paradisos oceànics. Aurora Bertrana/Mònica Bofill. Teatre Akadèmia. Del 3 al 7 de juliol. Adaptació del llibre homònim d'Aurora Bertrana, recull dels articles que va enviar durant el viatge a la Polinèsia Francesa entre 1926 i 1929. Els articles mostren la mirada d'una dona, una mirada feminista que es projectava sobre un món en transformació, un poble profundament lligat a l'entorn natural que adoptava, no sense tristor, les maneres de fer i les visions del món d'una societat més poderosa que el colonitzava. La reedició de l'obra el 2017 i aquest muntatge esperen oferir un millor coneixement i reconeixement d'Aurora Bertrana. Josep M. Fonalleras n'ha adaptat els textos i Mònica Bofill els porta a escena.

Tan poca vida (A little life). International Theater Amsterdam / Hanya Yanagihara, Ivo Van Hove. Teatre Lliure Montjuïc. 3 i 4 de juliol. Ivo van Hove porta a l'escenari una d'aquelles novel·les que tenen la capacitat de canviar la vida dels lectors. L'any 2015, Hanya Yanagihara va publicar *A little life*, una novel·la de prop de mil pàgines que es va convertir en un *best-seller*. Parteix de la història de quatre amics i la seva relació durant trenta anys. Ivo van Hove hi ha trobat una història sobre el bé i el mal.

Campo minado. Lola Arias. Teatre Lliure Montjuïc. 16 i 17 de juliol. L'argentina Lola Arias ha reunit veterans de guerra argentins i britànics per explorar la guerra de les Maldives, la primavera de 1982. L'obra, una peça de teatre documental, converteix els records en material escènic

per estudiar com es relacionen experiència i ficció.

Casa de nines, 20 anys després. Lucas Hnath/Sílvia Munt, Emma Vilarasau, Ramon Madaula. Teatre Romea. Del 25 de juny al 28 de juliol. Què passaria si la Nora, el personatge més conegut d'Henrik Ibsen, reaparegués a la mateixa casa que havia deixat vint anys abans? Emma Vilarasau i Ramon Madaula ens ho expliquen de la mà de Lucas Hnath, un autor nord-americà d'èxit, en un muntatge dirigit per Sílvia Munt.

SHAKESPEARE

L'amansi(pa)ment de les fúries. Parking Shakespeare. Teatre Grec. 31 de juliol. Els Parking Shakespeare celebren el seu desè aniversari amb un programa doble. L'adaptació de Carla Rovira Pitarch de *L'amansiment de la fúria* vol revisar un dels textos

més masculistes de Shakespeare. Com representar en clau feminista una obra com aquesta? Rovira ho fa posant el focus en la criminalització que es fa de l'ús de la ràbia per part de les dones, especialment quan mostren la seva fúria feminista.

Titus Andrònic. Parking Shakespeare. Teatre Grec. 31 de juliol. Segona part de la tarda shakespeareana dels Parking Shakespeare. Fins ara el seu repertori apuntava a les comèdies, però en aquesta nova etapa s'endinsen també en el món de la tragèdia. Ho fan amb una de les creacions més controvertides i violentes de l'autor, *Titus Andrònic*. L'obra ha estat criticada per l'estructura grollera i el caràcter extremament sanguinari. La companyia proposa una relectura que posa l'accent en el despropòsit de la cultura de la venjança que

sembla moure els personatges i que és part inherent de la societat en què vivim.

Richard III and They've Never Heard of Love. The Mamze-lles. La Gleva Teatre. Del 6 al 14 de juliol. Dues actrius deixen enrere una Barcelona immersa en una turbulenta situació política. Entre música i cançons, buscaran la veritat a l'altra banda de l'oceà, però acabaran pensant que és un bé escàs, tant als diaris com als llibres d'història.

Les feres de Shakespeare. Els Pirates Teatre. Onyric - Teatre Condal. Del 29 de juny al 28 de juliol. Tres dones determinades a plantar cara a una societat que els gira l'esquena protagonitzen una història plena d'embolics, enginy i

humor. També donen la volta al clàssic *L'amansiment de la fúria*. És una reflexió punyent, divertida i necessària sobre la identitat, els rols de gènere, els anhels, els somnis, la raó i el coneixement.

Cartes a Julieta, d'Elvis Costello. Orquestra Simfònica del Vallès, Ivan Labanda i Sergi Belbel. Sala Barts. Del 4 al 6 de juliol. Versió del disc d'Elvis Costello i el Brodsky Quartet, que defensaran Ivan Labanda i un quartet de solistes de la Simfònica del Vallès, que prendrà el nom de Quartet Juliet, amb una posada en escena dirigida per Sergi Belbel.

DANSA I CIRC

Ballet BC, Vancouver. Emily Molnar. Teatre Grec. 6 i 7 de

juliol. Elegant i formal, però també atrevida i innovadora, aquesta companyia és un dels fars de la dansa al Canadà. Ofereix una mostra del seu treball, aplaudit arreu del món, amb tres coreografies recents signades per dones: Emily Molnar (*To this day*), Sharon Eyal (*Bedroom Folk*) i Crystal Pite (*Solo Echo*).

Ab [intra]. Sydney Dance Company. Mercat de les Flors. Del 2 al 4 de juliol. Un recorregut per l'essència de la condició humana que es desenvolupa en un escenari minimalista on els artistes esdevenen el focus d'atenció. L'última gran creació del coreògraf català Rafael Bonachela, director artístic de la Sydney Dance Company des de fa més de deu anys.

A.I.M. / Kyle Abraham. Mercat de les Flors. 9 i 10 de juliol. El programa, format per quatre peces sensuais, provocadores i d'alta intensitat, acosta el treball de Kyle Abraham, un dels coreògrafs més joves i brillants de la dansa nord-americana actual. La seva proposta pren la forma d'una dansa inclassificable, entre el ballet i les danses urbanes.

Animal de séquia. Sol Picó i la Banda ChaPicó, Banda Municipal de Barcelona i Carles Dénia. Teatre Grec. 27 de juliol. Els set ballarins de la companyia ballen al so de la música d'arrel tradicional del País Valencià, interpretada per la Banda Municipal i amb la veu de Carles Dénia com a convidat especial. En

Una de les ballarines de la companyia A.I.M. CEDIDA

'Ruta de l'esclavatge'. CLAIRE XAVIER

aquest espectacle, Sol Picó demostra que el seu treball té molts punts de contacte amb la tradició valenciana. Revisa les arrels en un trajecte que va d'allò més primari i terrenal a allò més sofisticat i modern.

Backbone. Gravity & Other Myths. Teatre Grec. 12 i 13 de juliol. La companyia Gravity & Other Myths, fundada a Adelaida el 2009, representa una nova generació d'artistes australians. Els seus espectacles són d'un circ contemporani que es basa tant en la perfecció tècnica com en un missatge elaborat, amb l'ésser humà com a centre. *Backbone* és una col·lecció d'acrobàcies impossibles que té com a motiu central una columna vertebral (*backbone*) i parla sobre la força física i l'emocional: la força individual i la del grup.

Manes. La Fura dels Baus. Museu Marítim de Barcelona. Del 17 al 21 de juliol. Una de les experiències de la Fura dels Baus més visceral i impactant reviu vint-i-tres anys després de l'estrena per continuar investigant les qüestions bàsiques de la vida, del naixement a la mort, amb el llenguatge personal de la companyia.

MÚSICA

Kronos Quartet / Esmuc / Alba G. Corral. Teatre Grec. 26 i 27 de juny. El Kronos Quartet de San Francisco mostrarà l'amplitud del seu repertori treballat durant 45 anys de carrera en la nit inaugural del Grec 2019, en què interpretarà composicions de Philip Glass i la compositora nord-americana d'electrònica Jlin, a més d'arranjaments d'obres de Gershwin, Antonio Haskell i Solomon Linda, entre més. Maria Ar-

nal acompanyarà el quartet. A més, durant el concert es projectaran obres de l'artista visual Alba G. Corral.

El pop d'una nit d'estiu. Maria Arnal i Marcel Bagès, David Carabén, Clara Peya, Judit Nedderman i més. Teatre Grec. 25 de juliol. Per una nit, el Teatre Grec es converteix en un espai on celebrar el talent d'artistes ben coneguts a casa nostra que pugen plegats a l'escenari. El club TR3SC munta un concert col·lectiu irreplicable que convoca tretze artistes de pop rock acompanyats d'una formació orquestral en directe, la GIORquestra.

Les rutes de l'esclavatge. Jordi Savall. Teatre Grec. 29 de juliol. Jordi Savall fa un recorregut temàtic pels sons de 1444 al 1888 i que tenen com a punt de connexió l'esclavatge. Aquestes músiques

són interpretades per músics del Brasil, Colòmbia, Mèxic, Mali, el Marroc i Madagascar. I amb la música, textos sobre l'esclavatge amb testimonis, cròniques i reflexions de pensadors.

The Matthew Herbert Brexit Big Band. Teatre Grec. 21 de juliol. El Grec i el Sònar tornen a programar una nit conjunta que té com a gran protagonista l'artista i productor de música electrònica Matthew Herbert, que presenta un àlbum que havia d'aparèixer el 29 de març, coincidint amb el dia previst del Brexit. El disc, en què hi han participat més de mil músics i cantants de tot Europa, constitueix una reacció a l'episodi històric que va començar amb la dramàtica votació del Brexit. L'àlbum va més enllà i també expressa què vol dir avui ser britànic. III

Cultura popular Trobada de nanos i gegants a Vinaròs

Música Concerts de Vivers a València

Festivals Clownia a Sant Joan de les Abadesses

VilaWeb { Paper > 29-30/06/2019

**D.E.S.
C.O.N.N.E.C.T.A.**

ARTS ESCÈNIQUES
GASTRONOMIA / LLIBRES / MÚSICA
CULTURA POPULAR
CINEMA / ARTS VISUALS / MUSEUS
FIRES I MERCATS

A Barcelona, València i Perpinyà els actes
més importants es faran dissabte · A Palma la
manifestació unitària serà divendres

ORGULL 2019: LES PRINCIPALS MANIFESTACIONS I ACTIVITATS

Arriba el cap de setmana de l'Orgull, la celebració que reivindica els drets de gais, lesbianes, transsexuals, bisexuals, intersexuals... ACN

ORGULL 2019: LES PRINCIPALS MANIFESTACIONS I ACTIVITATS LGTBI DEL PAÍS

LGTB A Barcelona, València i Perpinyà els actes més importants es faran dissabte · A Palma la manifestació unitària serà divendres

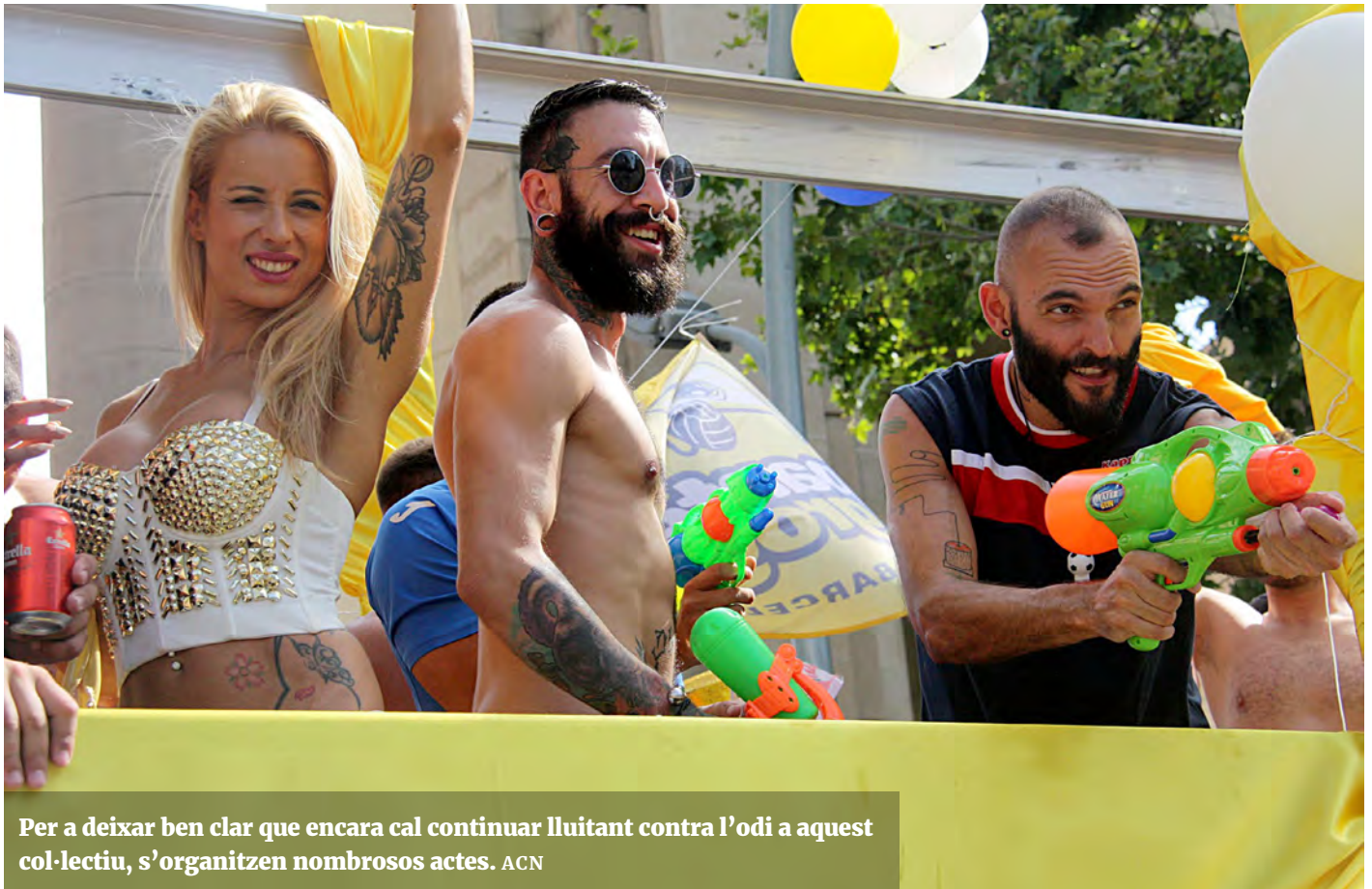
REDACCIÓ

Arriba el cap de setmana de l'Orgull, la celebració que reivindica els drets de gais, lesbianes, transsexuals, bisexuals, intersexuals..., col·lectiu anomenat amb la sigla LGTBI. Cada 28 de juny es commemoren els aldarulls de Stonewall, on el 1969 nombrosos gais de Nova York es van rebel·lar contra la repressió policíaca i van impulsar un seguit de protestes, en les quals va arrencar una lluita que s'estengué internacionalment. De llavors ençà, s'han aconseguit grans fites en molts països –com ara la legalització del

matrimoni homosexual–, però encara hi ha molta feina a fer, oimés tenint en compte que enguany s'ha detectat un augment de les agressions contra aquestes persones. Així doncs, per a deixar ben clar que encara cal continuar lluitant contra l'odi a aquest col·lectiu, s'organitzen nombrosos actes, activitats i manifestacions a tot el país. Vegem els més destacats:

Dijous 27 de juny

Dijous a les 17.00 –i divendres a les 00.00–, Itziar Castro farà el pregó del Pride Barcelona a la plaça de la Universitat, on també es podrà veure un espectacle de titelles amb Clara Algaba.

Per a deixar ben clar que encara cal continuar lluitant contra l'odi a aquest col·lectiu, s'organitzen nombrosos actes. ACN

A València hi haurà una taula monogràfica informativa a tots els centres municipals de joventut (CMJ) i s'elaborarà col·lectivament la pancarta per a la manifestació al CMJ Campanar a les 11.00. També es farà un cinefòrum al CMJ Orriols, de 15.00 a 17.30, i es confeccionarà col·lectivament la bandera gai amb missatges de diversitat al CMJ Trinitat de 17.00 a 19.00. A Palma, es destaca el concert 'Dives d'aquí. Perquè, al fons de l'armari, la roba es fa malbé', del Mallorca Gay Men Chorus. Serà al Casal Balaguer a les 21.00.

Divendres 28 de juny

A Barcelona, la Comissió Unitària 28 de Juny, que reivindica un Orgull crític i alternatiu, coordina una taula rodona que es farà a les 18.30 al centre LGTBI. El Pride organitza nombroses activitats a l'avinguda de la Reina Maria Cristina durant tot el dia, com ara atraccions per a la mainada, tallers artístics, gimcanes infantils, concerts, *Twerk* i *booty dance*,

una cursa de talons i una exhibició *Drag*, entre més.

A València, es destaca la 'Trobada de cine. Discursos, espais i extrems de la sexopolítica dels 70 i 80', que es farà a l'IVAM a les 12.00 i també es podrà veure dissabte i diumenge. També s'ha organitzat la visita guiada 'Falles des de l'Orgull' al Museu Faller a les 18.00.

A Palma, la manifestació unitària es farà divendres a les 19.00 a l'esplanada del Museu es Baluard i acabarà a la plaça de Cort, on se celebrarà la revetlla i el lliurament de premis Siurell i Dimoni Rosa, atorgats per l'associació Ben Amics.

Dissabte 29 de juny

A Barcelona, la manifestació central és convocada a les 18.00 al parc de les Tres Xemeneies, i duu per lema 'Som famílies a tot arreu!'. Passarà per l'avinguda del Paral·lel i arribarà a la plaça d'Espanya, on es farà la festa de cloenda. La manifestació alternativa de la Comissió

Unitària 28 de Juny serà a les 18.30 a la plaça de la Universitat, on també hi haurà una festa popular a les 21.00. A més, a l'avinguda de la Reina Maria Cristina es faran, durant tot el dia, tallers artístics i activitats esportives, entre més.

A València, la manifestació començarà a les 19.00 a la Porta de la Mar i s'acabarà a la plaça de l'Ajuntament, on es farà la Festa de l'Orgull a partir de les 22.00 amb la participació d'artistes compromesos com ara Lara Sajen, Supreme Deluxe, Diva Houston i Krystal Forever. Al matí, es podrà assistir a la visita temàtica 'Història prohibida de la diversitat sexual a València' a les 10.30 al MuVIM.

A Palma, a les 11.30 hi haurà la sessió de contes 'Cua de sirena' al Centre Social Flassaders. Perpinyà celebrarà el seu primer Dia de l'Orgull. No hi haurà cap cercavila, però sí la presència d'associacions LGBTI al carrer de Rabelais, de 10.00 a 20.00. També hi haurà entreteniment musical, amb la cantant Leona Winter.

Els nanos i gegants de Vinaròs. CEDIDA

VINARÒS ORGANITZA LA GRAN CITA GEGANTERA DEL PAÍS VALENCIA

Festes Dissabte es fa la XXIX Trobada de Nanos i Gegants de Vinaròs i la IV de la Federació amb convidats de tot arreu

PAU BENAVENT

Més de cent nanos, gegants i algunes bèsties de foc ompliran Vinaròs en dues cites fusionades aquest dissabte, 29 de juny: la XXIX Trobada de Nanos i Gegants de Vinaròs i la IV Trobada de la Federació Valenciana de Nanos i Gegants. Ambdues s'emmarquen en la Fira i Festes de Sant Joan i Sant Pere de la capital del Baix Maestrat.

Començaran amb la plantada de totes les figures a la plaça de l'Ajuntament i als carrers del voltant, a les onze del matí, i amb la recepció oficial, al migdia. La cercavila de la vesprada, a les 18.30,

serà el moment àlgid i acabarà amb els balls de lluïment dels Nanos de Paipor-ta, els Nanets del Campello, els Gegants de l'Agrupació de Colles Geganteres de Catalunya i amb l'encesa del Drac i la Víbria dels Botafocs, de Castelló de la Plana.

Entre més curiositats, la colla amfitriona estrenarà el Ball d'Aniversari dels Gegants Vells amb música per a dolçaina i tabal del prestigiós Eduard Navarro. Serà una de les poques oportunitats per a veure el llaurador Tio Paco, el gegant de la federació que custodia la colla de Benetússer, construït l'any 2014.

Al remat, s'hi podran veure les figures més representatives d'unes quaranta colles de ciutats i pobles com Fraga,

Les trobades serviran per a celebrar el setanta-cinquè aniversari dels sis nanos de la Família Burgesa i dels dos Gegants Vells de la colla Nanos i Gegants de Vinaròs

Tio Paco: el gegant de la Federació Valenciana de Nanos i Gegants. AMPARO CB

Osca, Girona, Barcelona, València, Ador i Tarragona.

La colla amfitriona celebra aniversari

Les trobades serviran per a celebrar el setanta-cinquè aniversari dels sis nanos de la Família Burgesa i dels dos Gegants Vells de la colla Nanos i Gegants de Vinaròs.

Són vuit figures que es van estrenar durant les festes de Sant Joan i de Sant Pere i que va construir la Casa Ingenio de Barcelona, la botiga mítica que ha creat peces que són símbol de moltes festes majors. Tant és així que algunes d'aquestes figures vinarossenques també existeixen en altres indrets del país, com Valls, Riudoms, Amposta i Móra d'Ebre.

Però durant tot el dia hi haurà totes les figures vinarossenques, acompanyades de la seua colla de dolçainers i tabaleters,

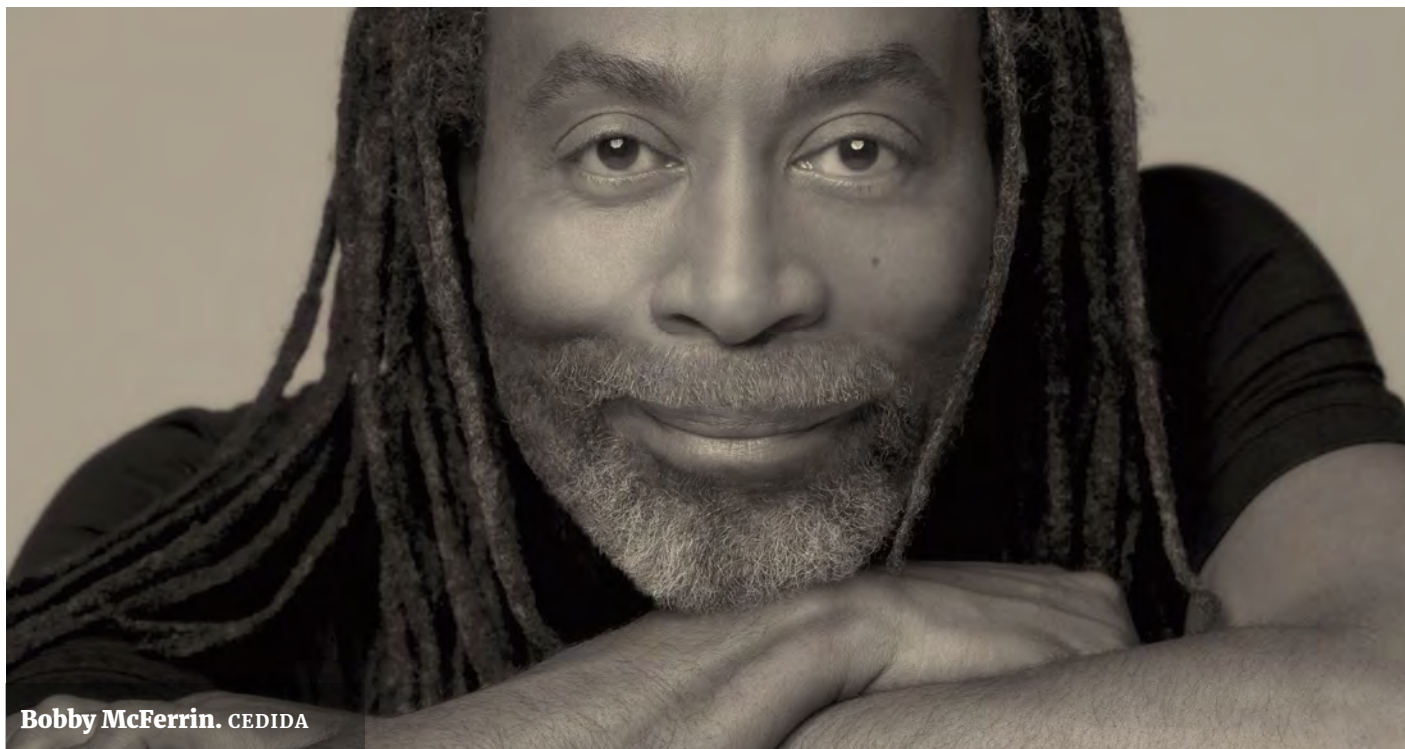
els Joglars. Hi haurà els capgrossos de la Família Ulisses, comprats a València i que es van estrenar l'any 1972, i el seu gos Treski, mascota construïda fa poc; l'Home dels Nassos, que va construir Toni Mujal a Cardona l'any 2014; els gegantons Misi i Sastià, els patrons del poble, construïts per Mujal i que van rebre el nom per votació popular; i el gegantó Toni Fabregat, construït al taller Sarandaca de Granollers, dedicat a aquest actor i membre fundador de la colla, desaparegut recentment.

A més, hi seran el Tio Gori i la Tia Caballera, dos gegants que va construir l'escultor local Agustí Roso, l'any 2000, i que representen dues persones populars de la ciutat: Cristóbal Farcha, llaurador i músic del grup folklòric les Camaraes, i Angelín Caballer, venedora de peix, coneguda pels seus crits particulars 'quin

caleo', 'ja arriba el viu' i 'quin caleo ya llega el tren'.

La Federació Valenciana de Nanos i Gegants

La federació té vint-i-sis colles membres, però va germinar amb onze, l'any 2010, sota l'assessorament de l'Agrupació de Colles Geganteres de Catalunya i l'Associació de Portejadors, Músics i Amics dels Gegants d'Aragó. Els objectius són protegir i donar vida al món geganter valencià com a bé cultural, unir les colles, ajudar a fer noves figures i que participen en actes festius variats, ajudar en la recuperació de figures, facilitar persones per portar-les i normalitzar l'ús de la llengua. Una tasca necessària i altruista reconeguda amb el guardó a l'Ús Social del Valencià d'Escola Valenciana de l'any 2016.

Bobby McFerrin. CEDIDA

BOBBY MCFERRIN I MADELEINE PEYROUX, CAPS DE CARTELL DEL FESTIVAL DE JAZZ DE VALÈNCIA

Festivals El festival durarà tot l'estiu i amplia l'oferta jazzística a barris i pobles

REDACCIÓ

Per primera vegada, el XXIII Festival de Jazz del Palau de la Música de València durarà tot l'estiu. Del 26 de juny al 7 de setembre, tant el Palau com altres espais de la ciutat s'ompliran de jazz. Entre els noms més destacats, hi ha els de Bobby McFerrin, Madeleine Peyroux, Kenny Barron i Gregory Porter.

Els organitzadors del festival han volgut oferir una programació variada i de qualitat, amb representació de gèneres per a tots els públics: el jazz llatí dels cubans Pepe Rivero i Paquito D'Rivera, la fusió de Martirio i la Banda Municipi-

pal, el jazz ortodox de Kenny Barron, els imprescindibles Madeleine Peyroux i Bobby McFerrin, el jazz contemporani d'Ade Rábade i l'Orquestra de València, entre més. En total, quinze propostes programades al Palau de la Música.

Enguany, el festival ha reservat un lloc especial al jazz valencià, amb les propostes de l'Orquestra de València: el 2 de juliol actuarà, dins el Festival Sere-nates, en un concert solidari amb Rubén Simeó i Óscar Oliver; i el 12 de juliol, amb Abe Rábade Trio.

A banda dels concerts al Palau de la Música, també n'hi haurà vuit, oberts al públic, als barris de Russafa, Natzaret, Ciutat Jardí, el Saler i el Perellonet i a Pinedo, Ciutat Vella i Patraix.

Els més de trenta grups que formen part de l'oferta d'enguany passen per un gran moment creatiu. AV

ELS CONCERTS DE VIVERS MÉS PARITARIS ARRIBEN AMB TRENTA ACTUACIONS

Festivals Hi passaran, entre més, Roba Estesa, Tremenda Jauría, Crystal Fighters i Iseo&Dodosound

REDACCIÓ

Roba Estesa, Amparanoia, Tesa, Aitana, Iseo, Tremenda Jauría, Ana Belén i Loreena McKennitt són alguns noms de dones que trepitjaran l'escenari dels Concerts de Vivers 2019, el més paritari de la història. El festival, que començarà aquest diumenge amb l'actuació de David Bisbal, forma part de la programació de la Gran Fira de València.

Fins al 25 de juliol, hi haurà divuit actuacions d'artistes nacionals i interna-

cionals. Xavi Sarrià, Auxili, Roba Estesa, Leiva, Tesa, Green Valley, La Casa Azul, Crystal Fighters i Alfred Garcia són part de la programació. El 50% de les bandes i solistes són dones o en tenen alguna integrant. Una xifra molt superior del 10%-15% que solen programar els esdeveniments musicals.

Els més de trenta grups que formen part de l'oferta d'enguany passen per un gran moment creatiu i presenten discs nous o projectes musicals singulars. Enguany, hi tornarà a haver millores al recinte, com ara gespa artificial, furgonetes, una zona de descans i aparcament de bicicletes.

Judit Nedderman, al festival (a)phònica. FA

EL FESTIVAL (A)PHÒNICA MÉS PROPER, AMB PAU RIBA I LA FIRELUCHE, ROGER MAS I JOANA SERRAT

Festivals Del 27 al 30 de juny, més de vint espais de Banyoles s'ompliran de música amb la veu com a element distintiu

REDACCIÓ

L'estany, la muralla, la plaça Major i el monestir de Sant Esteve de Banyoles es converteixen en espais per a la música i l'art del 27 al 30 de juny. El setzè festival (a)phònica programa artistes nacionals i internacionals en més de vint espais de la ciutat, que serà l'epicentre d'una programació molt eclèctica que inclou gèneres com el jazz, el soul, el beatbox i el cant coral. El fil conductor: la veu.

Hi actuaran, entre més, Marc Parrot, Pau Vallvé, Joana Serrat i el trio format per Roger Mas, Eduard Canimas i Gerard Jaquet. A més, el festival servirà per a presentar el disc *Ataràxia*, de l'Orchestra Fireluche i Pau Riba, que culminen el projecte artístic que van començar amb 'Nina de miraguano' el 2013.

Els novaiorquesos Brass Against, el portuguès Salvador Sobral, els occitans Corrou de Berra i els francesos Opus Jam són algunes de les propostes internacionals del festival.

Enguany, la imatge gràfica s'ha centrat en els escenaris de l'(a)phònica

justament per fer valdre banyoles i els habitants que fan possible el festival. De fet, més de vint activitats paral·leles són possibles gràcies a les entitats culturals i musicals de la vila. Hi haurà tasts de concerts amb artistes emergents i, com a novetat, un cicle anomenat 'Veus a les places', que oferirà actuacions vocals per a descobrir racons de la ciutat. També s'hi podran veure instal·lacions artístiques i exposicions, com ara una activitat de dibuix en directe feta per diversos il·lustradors. Per als més menuts, hi haurà tallers familiars i espectacles de titelles.

Les entrades per al festival ja s'han exhaurit. BERNAT ALMIRALL

EL CLOWNIA ABORDA ENGUANY LA LLUITA CONTRA EL CANVI CLIMÀTIC

Festivals Xerrades, tallers i fires aportaran reflexions en paral·lel als concerts sota el lema 'El capitalisme mata el planeta'

REDACCIÓ

Per quart any consecutiu, el festival Clownia, que va néixer en fa sis, ha ideat un conjunt d'activitats aplegades en l'Espai Consciència que s'endinsen en la lluita contra el canvi climàtic. Paral·lelament a la programació de concerts que acollirà el certamen organitzat per Txarango a Sant Joan de les Abadesses del 27 al 30 de juny, la carpa de circ acollirà xerrades, tallers, pintura en viu i fires que aportaran una visió alternativa sota el lema 'El capitalisme mata el planeta'.

Les entrades per al festival ja s'han exhaurit. Oques Grasses, Joan Dausà, Doctor Prats, Buhos, Itaca Band, Elèctrica Dharma, Natxo Tarrés, Balkan Paradise Orchestra i Judit Neddermann són alguns dels grups que actuen enguany, juntament amb Green Valley, Tremenda Jauría i Mafalda. Un Clownia centrat en la riquesa del panorama musical català, però que també programa grups internacionals, com l'orquestra colombiana La-33. La mirada internacional se centrarà especialment en la programació de circ, que inclourà per primera vegada espectacles de tot el món.

'Els pobles indígenes ens van donar l'espai i el temps per revincular-nos

amb l'essència i la terra', ha dit Alguer Miquel sobre l'estada al Brasil de Txarango que ha inspirat la temàtica d'enguany, que tractarà la sobirania alimentària i els refugiats climàtics. Una decisió reforçada també pel moviment juvenil 'Fridays for future'. El grup considera que l'Espai Consciència és la plataforma que dona sentit al festival, arrelat al territori, el qual reivindiquen més que mai. 'Cal protegir el Ripollès. Les comunitats urbanes tenen més espais on es repensa la societat i els pobles no tant.'

Aquest espai funcionarà divendres i dissabte i acollirà tallers sobre permacultura, ioga a l'aire lliure, una excursió

‘El pòsit de l’Espai Consciència és impossible de quantificar, però sentim que és importantíssim’. CF

Els assistents es trobaran amb moltes novetats pel que fa a la sostenibilitat de la logística del festival

per l’entorn del poble per descobrir plantes i les seves propietats, etc. La voluntat de sortir fora de la carpa és una novetat i es vincula amb la idea de fomentar el territori i conèixer la natura. Elena Crespi i Rosa Padrosa impartiran el taller ‘Repensem el gènere’, sobre noves feminitats i masculinitats, i infants sahrauís participaran en un taller col·laboratiu per a ‘trencar el silenci’ sobre el Sàhara.

Pel que fa a les xerrades, la primera serà ‘La terra per a qui la treballa’, sobre agroecologia i sobirania alimentària. El periodista Roger Palà moderarà la conversa amb l’activista Gustavo Duch, Xuanxo Valdivia, del Sindicat d’Obrers del Camp, i Marina Puigcorbé, presidenta de l’Associació Producte del Ripollès.

No es deixarà pas de banda una de les qüestions més candents, la repressió, i

se’n farà un debat amb familiars dels joves d’Altsasu i la periodista Txell Bonet, companya de Jordi Cuixart, moderat per Laura Rosel.

L’última xerrada del festival abordarà el moviment juvenil per la lluita del planeta, amb el meteoròleg Tomàs Molina, Marina Abad, membre de ‘Fridays for future’, i Sergi Nuus, de SOS Costa Brava. ‘L’activitat humana fa malbé el planeta. El sistema capitalista no té excuses ni miraments a l’hora de liquidar qualsevol cosa que es troba pel camí. Volem oferir alternatives, perquè n’hi ha’, ha explicat Anna Palou, representant de l’Espai Consciència.

Més d’una vintena d’entitats participaran en la fira de col·lectius per donar a conèixer la seva tasca relacionada amb l’àmbit social. I quatre artistes multidisciplinaris –Yaïd, Ritz Frittz, Ona i

Tres Voltes Rebel– faran la seva obra en directe amb la intenció de mostrar-ne el procés.

Predicar amb l’exemple

Els assistents es trobaran amb moltes novetats pel que fa a la sostenibilitat de la logística del festival. La zona d’acampada, per exemple, tindrà contenidors per a separar els residus. Com a mesures d’eficiència, també hi haurà gots renovables, punts de recàrrega per a fomentar l’ús del cotxe elèctric i tecnologia sostenible per als lavabos. Aquest festival que es concep com un acte de militància, que no genera beneficis, però que Alguer Miquel considera imprescindible per a fomentar la idea entre els joves que ‘el món pot ser d’una altra manera’. ‘El pòsit de l’Espai Consciència és impossible de quantificar, però sentim que és importantíssim.’

David Verdaguer i Maria Rodríguez Soto protagonitzen 'Els dies que vindran'. ACN

'ELS DIES QUE VINDRAN' ARRIBA ALS CINEMES DESPRÉS D'Haver TRIOMFAT AL FESTIVAL DE MÀLAGA

Els dies que vindran, del director català Carlos Marquès-Marcet, arriba a la gran pantalla per relatar minuciosament l'embaràs de la protagonista i les pors, alegries i expectatives que comparteix amb la seva parella. Un dels atractius del film és que l'embaràs de l'actriu Maria Rodríguez Soto és real. La cinta del director de *10.000km* i *Tierra firme* va triomfar al Festival de Màlaga amb la Biznaga d'Or a la millor pel·lícula. També s'estrenen aquesta setmana la comèdia *Los muertos no mueren*, que va inaugurar el festival de Cannes, el film espanyol *Los Japón* i *Venganza bajo cero*, protagonitzat per Liam Neeson. A més, en català també arriba la comèdia noruega *Los Bando*.

Els dies que vindran

Direcció: Carlos Marquès-Marcet. Intèrprets: Maria Rodríguez Soto; David Verdaguer, Albert Prat. Gènere: Drama.

La Vir i en Lluís fa només un any que surten junts quan ella *Es queda embarassada*. Durant nou mesos, el film segueix l'avençura de la jove parella barcelonina i el gir enorme que fa la seva vida.

The Dead Don't Die*Los muertos no mueren*

Direcció: Jim Jarmusch. Intèrprets: Cloë Sevigny, Tilda Swinton, Eszter Balint, Maya Delmont; Bill Murray, Adam Driver, Tom Waits, Danny Glover. Gènere: Comèdia.

El destí de Centerville canvia quan els morts comencen a sortir de les tombes i a devorar als vius.

Cold Pursuit*Venganza bajo cero*

Direcció: Hans Petter Moland. Intèrprets: Laura Dern, Emmy Rossum; Liam Neeson, Micheál Richardson, Michael Eklund. Gènere: Enjòlit.

Un conductor d'una màquina llevaneus té una vida tranquil·la fins que el seu fill es mor de sobredosi. Des d'aquell moment, s'involucrarà en una guerra entre narco-traficants per mirar d'eliminar els mafiosos que van matar el seu fill.

Los Japón

Direcció: Álvaro Díaz Lorenzo. Intèrprets: María León, Maya Murofushi; Dani Rovira, Antonio Dechent. Gènere: Comèdia.

Una família de Sevilla arriba al tron del Japó per la connexió dels dos territoris en una expedició del segle XVII i la falta d'hereu com a emperador del país.

MADUIXOTS EN COPA

Unes postres per a llaminers

Ingredients

(per a quatre persones)

- 1 quilo de maduixots del Maresme
- el suc de dues llimones
- 1 cullerada de mel
- 150 g de sucre
- 4 cullerades de mermelada de maduixa
- 1 iogurt natural o de maduixa
- 1/4 de kg de nata muntada

NEUS CUSCÓ

Reservem quatre maduixots.

Netegem els altres maduixots, els tallem a trossets i els deixem una bona estona amb el sucre, el suc de llimona i una cullerada de mel.

Muntem les copes: a sota de tot, una cullerada de mermelada de maduixa. A sobre, una cullerada de iogurt. Després, escorrem els maduixots i els col·loquem a la copa. A sobre, hi afegim la nata amb una mànega pastissera.

Coronem cada copa amb un maduixot.

El Consell d'Informatius de TVE defensa l'entrevista a Otegi i denuncia la ingerència de la dreta espanyola

L'emissió en directe del judici contra el procés va tenir més d'un milió de visites

Francina Armengol és reelegida presidenta del govern de les Illes

À Punt i Televisió de Catalunya coproduiran un film sobre Guillem Agulló

Pérez de los Cobos i altres càrrecs policíacs planten la comissió dels atemptats del 17-A